

Testvér, csatlakozz a Magyar Élet Mozgalomhoz!

Ara 10 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TOL 23-48.

HAJDUFÖLD

E L Ő F I Z E T E S I A R A K :
EGESZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 19.) 1939 MÁRCIUS 8. SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 58. SZÁM

Báró Vay Lászlót választották a Magyar Élet Pártja országos elnökévé

Gróf Teleki Pál miniszterelnök nyitotta meg a MÉP első értekezletét Magyar formák között való élet minden vonatkozásban -- A Magyar Élet Mozgalom célkitűzéseit a gyakorlati politikában a Magyar Élet Pártja valósítja meg - A szegédi ellenforradalmi gondolat diadala

Budapest, március 7. A Nemzeti Egység Pártja kedden este tartotta, mint ilyen, utolsó értekezletét tekintettel arra, hogy a legutóbbi pártértekezleten kimondták a NEP és a Magyar Élet Mozgalomnak és szervezeteinek egyesítését azzal, hogy mint politikai párt a Magyar Élet Pártja néven működik tovább.

Hóman Bálint pártvezérhelyettes szólalt fel elsőnek és visszailles-

tést vetett a párt eddigi működésére. Kiemelte Gömbös Gyula érdemeit. Indítványára a pártértekezlet Gömbös Gyula emléket jegyzőkönyvben örökítette meg. Ezután köszönetet mondott Gömbös Gyula utódainak, Darányi Kálmánnak és Imrédy Bélának, majd a párt nevében üdvözölte Teleki Pál miniszterelnököt, biztosítva őt a párt tagjainak ragaszkodásáról és bizalmáról.

Drobny Lajos, Horváth Ferenc és Némethy Vilmos.

Előkészület az új parlamenti ciklusra

Ezután Törs Tibor ügy. alelnök felolvasta a párt 120 tagjának névsorát. Utána újból a miniszterelnök szólalt fel.

— Remélem, — mondotta, — hogy az országgyűlés másik két házában is visszhangra fog találni a párt célkitűzése és visszhangra fog találni a választónál is és a választókkal egyaránt az egész magyar nemzetnél is. Hiszem, hogy a nemzet felismeri, hogy jól akarunk és felismeri a köteleességjeljesítés erős akaratát, az önzetlenséget, amely célkitűzéseiben és cselekedeteiben vezeti a pártot.

Ez az esztendő nyilvánvalóan a

Báró Vay László a Magyar Élet Pártjának elnöke

Javaslatára ezután a Magyar Élet Pártja kimondta megalakulását. A párt a miniszterelnök indítványára

báró Vay Lászlót választotta meg pártelnökké.

A miniszterelnök néhány meleg szóval üdvözölte az új elnököt.

Báró Vay László megköszönve a párt bizalmát, hangsúlyozta, hogy a Magyar Élet Pártja életrehívása hatalmas összefogást jelent a szegédi ellenforradalmi gondolatból kifarjadt erőknek, amelyek

ma már olyan erők, hogy lehetőség teszik a keresztény Magyarország megvalósítását.

Eznek a gondolatnak áttűző ereje, ma már feltartóztatni nem lehet. Az út, amelyen haladni kell, Gömbös Gyula útja. Ő ad erőt a lelkekben szunnyadó keresztény nemzeti gondolatnak. Utóda, Darányi Kálmán, Imrédy Béla és most Teleki Pál gondoskodtak arról, hogy az elvetett mag meghozza gyümölcsét. Még sok akadályt kell legyőzni, de hiszi, hogy ez sikerülni fog.

— Az én feladatomban csak az lehet, — folytatta Vay László — hogy a ti segítségetekkel és a Magyar Élet Pártjához millióival együttérve és egyet akarva igyekezzek minden akadályt erről a nyílegyenes útról eltávolítani. A nemzet nagy többsége teljes szívvel csatlakozott cél-

politikai elhatározások esztendője lesz a választópolgárokat érteve.

Mert hiszen mához egy évre letelik az országgyűlés mandátuma. Tehát ezen belül feltétlenül a választók elé kell állni.

— Nem árulok el titköt és különösen szenzációt, ha ezt megállapítom, — mondotta a miniszterelnök. Az ilyen utolsó esztendő minden parlamenti ciklus életében az új parlamenti ciklusra való előkészület esztendője. Ezért

ebben az esztendőre erre a munkára kell koncentrálni magunkat.

ha konzerválni akarjuk azokat az értékeket, amelyeket eddig szolgáltunk. Arra kell törekedni, hogy megerősödjön, kiszélesedjen, a magyar nép szándékait megérezve, álljunk majd itt további munkára.

A miniszterelnök ezután a Magyar Élet Mozgalom és Magyar Élet Pártja feladataival foglalkozott. A Magyar Élet Mozgalom társadalmi mozgalom, feladata a társadalmi irányítása és formálása.

A Magyar Élet Mozgalom célkitűzéseit a gyakorlati politikában a Magyar Élet Pártja valósítja meg.

— Nem hiszem, hogy itt ma pártprogramot kellene kifejtenem. A program a felolvasott képviselői névsor. Ez jelenti azt a programot, amelyet Gömbös Gyula és utána következő miniszterelnökök munkatársai eléggé kifejtettek és törvényjavaslatokban és törvényalkotásokban eléggé megalapoztak, hogy ennek az irányoknak tekintetében semmiféle kétség fenn ne álljon.

kitűzéseink mellett.

Közös az út, közös a célok. Egységes a tábor, amely ezen a keskeny ösvényen halad és amelyet a kijelölt útról eltéríteni nem lehet.

— Nekünk ki kell építeni a magunk szervezeteit az ország szivétől egészen a legkisebb tanyáig és az a kötelem, amely ebben a közönségben mindenkit összefog kötni az az eszme lesz, amely mindannyiunkat vezet.

Előre akarunk menni, tovább azon az úton, amelyen elindultunk.

S hála a Gondviselésnek, kiváló fiatal férfiak és bátor harcosok állnak ezeknek az eszméknek a szolgálatába. Itt áll előttünk Teleki Pál gróf, régi kipróbált harcosa a keresztény gondolatnak. Mögötte állunk valamennyien, volt vezérek és katonák egyaránt, akik nem térünk ki a harc elől, sem és ha kell, vállaljuk a sebeket és áldozatokat.

Végül a párt támogatását és segítségét kérte.

— A magam részéről ígérem, — fejezte be beszédét báró Vay László — hogy a reám bízott munkát igyekszem a legjobb tudásommal elvégezni és köteleességjeljesítésben mindenkor előljárni.

Az elnök indítványára ezután megválasztották a párt új tisztségviselőit: **Társelnökök: Bárczay Ferenc,**

Teleki miniszterelnök beszéde

Ezután Teleki Pál gróf miniszterelnök szólalt fel:

— Akkor, amikor a párt összes tagjai — mondotta — beleolvadnak az új pártba, akkor ugyanazt a célt és ugyanazt az eszmét szolgálják immár husz éve, sőt ennél is régebb ideje mert.

gondolkodásunkban már azelőtt is élt az.

Ezután méltatta Gömbös Gyula érdemeit s utalt azokra az időkre, amikor husz évvel ezelőtt Gömbös Gyulával együtt indult Szegedre. Köszönetet mondott a pártnak, hogy megértette az újjáalakulás és átalakulás szükségességét és célkitűzéseit s elődjei, Imrédy Béla és Darányi Kálmán, de Gömbös Gyula

A Magyar Élet Pártja első értekezlete

Szünet után a Magyar Élet Pártja összeült első értekezletére, amelyet a miniszterelnök nyitott meg. Hangoztatta, hogy a Magyar Élet Pártja nevében mindkét szónak hangsúlyja van. A magyar szó befelé jelenti a magyar múltat, jelent és jövőt, kifelé pedig azt, hogy saját lábunkon állunk.

Magyar hagyományokat, magyar gondolatokat, magyar életformákat szolgálunk Európának ebben a részében.

Az élet annyit jelent, hogy nem formáknak élünk, hanem a való életnek. A törvényhozók hivatása a nemzet életének, kereteinek állandó formálása, az állandó hozzájárulás a nemzet akaratához. A magyar és élet szónak nemcsak külön-külön, hanem együtt is nagy jelentősége van:

magyar formák között való életet jelent mindenteljesen vonatkozásban.

Ezután hangoztatta, hogy nehéz időkben a törvényhozókra mind több és több feladat vár és ezek a

emléke nevében is köszönetet mondott a párttagoknak azért, amit mellettük kitarva tettek.

Reméli, hogy a párt eszmékben gazdagodva és összefogva szolgálni tudja azokat a feladatokat amelyek rá várnak.

ugyanazzal a harci készséggel, — mint amelyet eddig tanusított. Külön köszönetet mondott Bárczay Ferenc pártelnöknek és Hóman Bálint miniszternek.

Bárczay Ferenc és Hóman Bálint ezután hangoztatták felszólalásukban, hogy mindvégig kötelességüket igyekeztek csak teljesíteni. Végül Hóman Bálint bezárta a NEP utolsó értekezletét, majd rövid szünet következett.

feladatok mind több és több munkát, megfigyelést, cselekvési készséget és kötelességet jelentenek. Viszont, amikor a társadalom mindjoggal megköveteli a törvényhozóktól, akkor a törvényhozók elvárhatják, hogy megfelelő támogatásban és megbecsülésben részesüljenek a társadalom részéről annál is inkább,

mert a magyar országgyűlés tisztelete a magyar választókörzéség akaratának tisztelete is.

tehát tisztelete minden magyar embernek minden magyar ember iránt. Ezután rámutatott arra, hogy a MÉP-nek kereteit megnyitják mind azok számára, akik velük egy érdekes s ugyanazokat a célokat szolgálják. Bejelentette, hogy a NEP tagjain kívül, akik az imént lezárt értekezleten testületileg való csatlakozásukat mondták ki a Magyar Élet Pártjához, csatlakozott a volt budapesti keresztény közegipárt 5 tagja, Csilléry András, Homonnay Tivadar, Müller Antal, Petrovácz Gyula és Tópercz Akosné, továbbá 4 más képviselő: Péter Kálmán,

Csilléry András, Máyer János és vitéz Marton Béla, a miniszterelnök indítványára az országos központi vezetőség tagjai lettek: gróf Teleki Pál, mint pártvezér, báró Vay László, mint pártelnök, azonkívül Darányi Kálmán, Imrédy Béla, Ivády Béla és Rátz Jenő. Ügyv. al. elnök Tórs Tibor, szervezési al. elnök Bárczay János, parlamenti vitarendező al. elnök: Kőlesey István, házelnök Konkoly-Thege Kálmán, ügyész Huszovszky Lajos. Végül az egyes csoportok alelnökeit választották meg, majd a miniszterelnök ki- osztotta az új pártjelvényeket, melyeken a kettős kereszt és a hármashalom látható. Ezzel a pártértekezlet véget ért.

Pártvacsora

Budapest, március 7. A pártértekezlet után vacsora volt a klubhelyiségben, amelyen Teleki Pál miniszterelnök s a kormány tagjai is résztvettek. Bessenyei Zénó, Vay László báró elnököt s az új tisztikart köszöntötte fel.

Az üdvözlésért Vay László mondott köszönetet, majd üdvözölte az újonnan belépő képviselőket. Végül megemlékezett Bárczay Ferencnek, a NKP volt elnökének érdemeiről.

Bárczay Ferenc köszönetet mondott az üdvözlésért, majd az újonnan belépő képviselők közül Csilléry András és Némethy Vilmos szólalt fel. Végül Mezey Lajos Tasnádi Nagy András igazságügy-minisztert köszöntötte, aki röviden válaszolt az üdvözlésre.

JUNIUS 8-AN LESZ AZ OLASZ-MAGYAR VÁLOGATOTT MÉRKÖZÉS

Budapest, március 7. A MLSz kedd este elnöki ülést tartott, melyen tudomásul vették, hogy az olasz-magyar válogatott mérkőzés június 8-án, a Hamburg-Budapest mérkőzés pedig április 2-án lesz Budapesten. A Bécs-Budapest mérkőzés valószínűleg ősszel lesz.

Ünnepélyes keretek között nyitották meg a német könyvkiállítást

Vasárnap délelőtt nyitották meg a német könyvkiállítást a Déri Múzeumban. Az ünnepélyes megnyitáson ott volt Lossonczy István főispán, Darkó Jenő bölcsészkaral dékán, Huss Richárd, az Egyetemi Német Intézet igazgatója, Berel Sód Rezső egyetemi tanár, Renato Flori egyetemi előadó, Gulyás Pál író és még sokan a debreceni könyvbarátok közül.

Dr. Heybey Wolfgang egyetemi német lektor, a kiállítás rendezője nyitotta meg a kiállítást. Beszédében megfelelőképpen méltatta a könyv jelentőségét, a könyvek élnek, a könyv lehet fegyver. Ha valaki felvetné a kérdést, miért hozták ezeket a könyveket Magyarországra, vagy éppen Debrecenbe, a válasz nagyon egyszerű: a magyarság és a németiség évszázadok óta szomszédsági viszonyban van. A jó szomszédok meg szokták látogatni egymást. Ilyen baráti, szomszéd látogatás ez a könyvkiállítás.

Igen érdekesen ismertette Heybey dr. a kiállítás könyvanyagát.

A kiállítást számosan megtekintették a délelőtti és délutáni órákban. A kiállítás egész héten díjtalanul megtekinthető.

Zászlók

előírás szerinti
KARDOS LÁSZLÓ-nál

Politikai közelharc Prága és Pozsony között

Róma, március 7. (MTI.) A Popolo D'Italia prágai jelentése szerint Csehország belső helyzete óráról-órára válságosabbá válik és benfentes körökben sem titkolják már, hogy a helyzet ma semmivel sem kevésbé súlyos, mint októberben volt. Prága és Pozsony között valószínűleg közelharc folyik és a helyzetet még jobban súlyosbítják a 350 ezer főnyi német kisebbség követelése is. Szlovákia pedig napról-napra jobban rájön arra, hogy nem lehet életképes mindaddig, amíg a prágai rendszer igáját kell viselnie és ezért olyan követelésekkel áll elő, amelyek végeredményben a teljes függetlenség kivására irányulnak. Szlovákiában emellett katasztrófális pénzügyi helyzet állott elő. Egyre világosabbá válik, hogy Prága képtelen megoldani az eléje tornyosuló súlyos kérdéseket.

Pozsony, március 7. Szlovák politikai körökben ma már hűvösebben ítélik meg a helyzetet s nyugodtan tekintenek az elkövetkező

prágai tárgyalások elé, amelyekre ezalkalommal Tiso miniszterelnök is elutazik Sidor államminiszter és Teplánszki pénzügyminiszter társaságában. A „Szlovák” hangsúlyozza, hogy a kormány megalkuvás nélkül ragaszkodik a nemzet fontos érdekeire s a szlovák nemzet új önálló hazát épít ki magának szabad Szlovákiában. A szlovák kormány tagjai úgy döntöttek, hogy Szlovákia szabadkezet tart fenn magának jobb jövője felépítésében.

Pozsony, március 7. Pozsonyban elterjedt hírek szerint Revaj Gyula volt miniszter, akiről az egyik lap azt írja, hogy Németországban tartózkodik, kedden birtelen eltűnt Berlinből. Hogy hova utazott, nem tudják. Állítólag repülőgépen elhagyta Németországot.

Unghvár, március 7. Ruszinszókban a katonaság körében a Szicsgárdisták és a csehek között mutatkozó éles ellentét a tetőfokra hígott.

Madridban leverték a kommunista lázadókat

Paris, március 7. A francia-spanyol határról érkező jelentések hírlát hozzák, hogy Casado ezredes üzenetet küldött Franco tábornoknak és arra kérte, hogy küssenek békét az igazságosság és az engesztelés szellemében. Csak azt a feltételt kötötte ki Casado, hogy Spanyolországból száműzni kell minden idegen befolyást.

Paris, március 7. Havas: Hír szerint Negrin kedden reggel Svájcba utazott. A hír valódságát még nem lehetett ellenőrizni.

Saint Jean de Lous, március 7. Madridból származó legutóbbi jelentés szerint a nemzetvédelmi tanács csapatának sikerült a kommunistákat a város szélére visszazorítani. A nemzetvédelmi tanács csapatai igen sok kommunistát foglyul ejtettek. Több kommunista vezetőt és tisztet rögtönítélő bíraskodási úton agyonlőttek.

Madrid, március 7. Havas: Egyes kommunista elemek megkísérelték az ellentétet a nemzetvédelmi bizottság hatalomátvételével szemben. Kora délután a rádió bejelentette, hogy a mozgalmat teljesen elfojtották.

Paris, március 7. MTI: Negrin volt miniszterelnök, aki a reggeli órákban Toulouseból Párisba érkezett, a vonaton beszélgetést folytatott a Paris Soir tudósítójával. Reméli, hogy a spanyolországi cérontás rövidesen véget ér.

— Meggyőződésem, — mondotta — hogy nemokára minden rendbe jön. Nincs szándékomban Párisban telepedni, őszintén szólva, nem is igen tudom, milyen sors vár rám. Talán Franciaország valamelyik városában, vagy a külföldön keresek menedéket.

A Paris Soir úgy tudja, hogy Negrin Colongesbe utazott, hogy megbeszélést folytasson Azanával.

A Törekvés Takarékpénztár áldozatainak küldöttsége a pénzügyminiszternél

A miniszter kijelentette, hogy a kormány segíteni kíván a betéteseken és a kisalkalmazottakon — Szigorúvizsgálatot indítanak a vezetők ellen

Budapest, március 7. (MTI) Rajniss Ferenc képviselő kedden délelőtt a Házban a kényszer felszámolás alá kerülő „Törekvés” Takarékpénztár betévoinek, valamint a takarékpénztár és az Általános Fogyasztási Szövetkezet alkalmazottainak és nyugdíjasainak küldöttségét vezette dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter elé és kérésüket tolmácsolta. Megértő jóindulatát és támogatását kérte az önhibájukon kívül bajba jutott kismemberek számára.

A pénzügyminiszter válaszában különös melegséggel emlékezett meg a kisbetévoek, alkalmazottak és nyugdíjasok sorsáról.

— Összeszorul a szívem arra a gondolatra, — mondotta, — hogy mennyit veszít az ilyen intézetek tönkremenésével sok kismember, akiknek nehéz körülmények között összekuporgatott kis pénzecskéje vész el, vagy mint alkalmazott és nyugdíjas jövő sorsát látja veszélyeztetve.

Kijelentette, hogy a kormány már a múlt pénteki minisztertanáson behatárolta foglalkoztatásukat és

kérdéssel s úgy határozott, hogy legalábbis a legkisebb betétesek, akiknek betéte a száz pengőt nem haladja meg — és a betévoeknek több mint fele ilyen, — teljes összegben megkapják takarékbetétüket. A 100-tól 500 pengőig terjedő betétek után a betétek 60 százalékát, az 500-tól 1.000 pengőig terjedő betétek után 30 százalékot, az ezertől háromezer pengőig terjedő betétek után 20 százalékot kíván a kormány megtéríteni. Háromezer pengőnél nagyobb betéteknél egyénekenkénti elbírálás útján történik a döntés arról, mennyit és milyen összegben indokolt támogatást nyújtani.

A pénzügyminiszterhez intézett kérelmeket a Pénzügyminiszteri Központ veszi majd át

és ezalkalommal a betétkönyvet is be kell nyújtani. Kijelentette, hogy jóindulatú vizsgálat tárgyává kívánja tenni a munkásság szövetkezeti mozgalmának jövőbeni gondozását. Ami az alkalmazottak, nyugdíjasok és óvadékosok kérdéséről illeti, a kormány gondoskodik arról, hogy elsősorban a kisalkalmazottak végkielégítési igényei a

lehetőséghez mérten honoráltassanak. Utalt arra, hogy az alkalmazottak egyrészt a köztisztviselők szövetkezete átvesszi s így az ő sorsuk ezúton megoldódik. Végül hangsúlyozta, hogy alapos és szigorú vizsgálatot indítat, mert a szüntesztig igazságot ki kell deríteni.

Balesetek napja Debrecenben

A debreceni mentőket a tegnapi nap folyamán nyolc esetben vették igénybe többé-kevésbé súlyosabb baleseteknél. A mentők minden esetben gyorsan megjelentek a balesetek színhelyén és odaadó munkájukkal nagy segítségére voltak bajba jutott embertársainknak.

Délelőtt 11 óra tájban a Szent Anna-utcaira hívták ki a mentőket, ahol a 28. számú háznál szekertolás közben Szabó Sándor 18 éves napszámos, Nyil-utca 119. sz. alatti és Galgóczy József 17 éves fuvaros, Bellegelő 106. szám alatti lakosok jobb hüvelykujjukon szenvedtek súlyos, zúzott sérüléseket. — Ugyancsak ebben az időben Frenkel Judit 18 éves varrónő, Széchenyi-utca 53. szám alatti lakosnak nyújtottak elsősegélyt, akinek balkez mutatóujját szúrta át az Arany János-utca 2. szám alatti lévő munkahelyén a varrógép tűje.

Háromnegyed egy órakor Bethlen-utca 20. szám alá robotgatt ki a mentők, ahol Kondon Mihály 31 éves napszámos, Garai-utca 20. sz. alatti lakosnak favágás közben a fejére zuhant egy tuskó, amely feje feletjén három centiméteres zúzott sebet ejtett. Két órakor az Angol Királynőbe kellett kiszállniok. Itt özvegy Erdei Károlyné 52 éves takarítónő, Batthyányi-utca 6. szám alatti lakos csillártakarítás közben ráesett a balkeze fölére, a keze súlyosan megsérült.

Balog István 31 éves napszámos, Endre-utca 16. szám alatti lakos délután 3 óra tájban lakásán megsérült s belesett az ajtó ablaküveglébe. A szétört üvegszerén jobbkarján átvágta az ereket és számos kisebb sérülést okozott. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

Délután 4 órakor Gál Dénes 29 éves napszámos, Bellegelő 458. szám alatti lakost baltával vágott tenyerébe, 5 órakor pedig Marton Sándor 18 éves cipésztanuló, Nagyszalonta-utca 35. szám alatti lakost kenyérvágó késsel vágott sebe miatt részesítették első segélyben a mentők. A szerencsétlenül járt, elsősegélyben részesített emberek kezelés után saját lábukon tértek haza otthonukba.

VIGSZINHÁZ

A legnagyobb MAGYAR film!

Hunyadi Sándor

remek vigjátéka:

BORS, ISTVÁN

A magyar filmgyártás meztérmeve!

A címszerepben:

Páger Antal

életének legjobb, felejthetetlen alakítását nyújtja. — A többi főszereplő: TOLNAY KLARI — ESZENYI OLGA MIHALYFI — BIHARI — PETHES.

BEMUTATÓ MA!

Megállapították az északi határt a Duna és az Ung közötti szakaszon

Húsz község kerül magyar fennhatóság alá, míg nyolc községet visszacsatoltak Cseh-Szlovákiához

Budapest, március 7. (MTI) A november 2-i bécsi döntés határozat végrehajtására hivatott magyar-csehszlovák határmegállapító bizottságok március 6-án kelt zárogjegyzéknyv aláírásával a határmegállapították az északi határt a Duna és az Ung közti szakaszon.

A végleges határ megállapítása lényegében a bécsi döntés vonalának pontos meghatározásából állt.

A csehszlovák határ 5 szakaszra osztották be és a szóbanforgó zárogjegyzéknyv aláírásával a határmegállapítás 4 összefüggő szakaszon nyert elintézését. A határmegállapításnak e szakaszon való mielőbbi rendezése azért mutatkozott szükségesnek, hogy

a határ megállapításával és a

területek tényleges birtokhatalmával a meglévő mezőgazdasági munkák elvégzése megkönnyítessék.

A határ helyett megállapítása folytán az eddig ideiglenes határt képező demarkációs vonalhoz viszonyítva bizonyos területi változások állanak elő. Magyar fennhatóság alá kerülnek: Vága, Alsóajtó, Nagycétény, Kálász, Nagyhind, Borj Hévmagyarvár, Felsőzellő, Alsóporogy, Pádár, Felsőfalu, Rekenye-újfalú, András, Ajfalveska, Jászó, Jászóindszent, Rudnok, Aranyida, (Réka) Mészpest és Bajánháza községek.

Csehszlovákiához visszacsatoltak: Cseklész, Gány, Barkony, Zsitvaujfalu, Mikszáthfalva, Nandras, Velejte, és Baranos községek.

A határőrségi és közbiztonsági alakulatok március 14-én 12 órakor hagyják el a demarkációs vonalat és felveszik a végleges határvonalnak megfelelő helyzetet. Ezzel kapcsolatban a m. kir. honvédezerkar főnöke 14-én 0 órától 15-én 12 óráig

az érintett határrészen határzárakat rendelt el.

A határzár nem vonatkozik a távolsági forgalomra. Az északi határnak az Ung és román határközi részén továbbra is a jelenlegi demarkációs vonal képezi az ideiglenes határt. A határmegállapítóbizottságok eddigi munkájuk alatt a kataszteri határok elvételét követően az az községek általában mindent megőrizték kataszteri területüket.

„Szébb és jobb magyar életet akarunk teremteni“

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter nagy beszéde a zsidójavaslat vitájában

Budapest, március 7. A képviselőház keddi ülését Szinyei Mersé Jenő alelnök 10 óra után néhány perccel nyitotta meg. Az ülés elején Tóth Pál az állandó igazoló bizottság jelentését terjesztette be, mely után a Ház a meghívott felvidéki képviselőket és az újonnan megválasztott képviselőket végképpen igazolt országgyűlési képviselőnek fogadta el.

Ezután rátértek a zsidójavaslat általános vitájára. Meizler Károly felszólalásában azt vitatta, hogy a zsidóság faj-e, vagy felekezet. Megállapította, hogyha minden zsidót megkeresztelnének, a zsidókérdés akkor sem lenne megoldva. Kifogásolta, hogy a zsidó kereskedők és iparosok engedélyeit nem vonják vissza, hogy nem szüntetik meg a zsidó bérleteket és hogy nem veszik el a zsidóktól a budapesti bérházakat sem. A javaslatot csak mint részlettörlesztést tekinti és abban a reményben fogadja el, hogy rövidesen még szigorúbb zsidójavaslat jön a Ház elé.

Ezután Esztergályos János szólott fel, aki beszéde során kedvetlenül beállítáiban nyilatkozott a bíróságról. Ezért az elnök rendeltetésit Esztergályost. Hosszú, éleshangú beszéd után bejelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Shvoy Kálmán felszólalásában a hadiárvek és hadiözvegyek kérdésével foglalkozott. Beszéde során több enyhítést javasolt, majd a javaslatot általánosságban elfogadta.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter beszéde

Ezután Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter válaszolt a felszólalásokra. Beszéde elején megköszönte Shvoy Kálmán előkelő, tárgyilagos felszólalásait, majd részletesen foglalkozott a többi felszólalásokkal. Kifogásolta Esztergályos és Rupert egyes kijelentéseit és visszatért Esztergályosnak azt a vádját, hogy a kormány ezzel a javaslattal el fogja pusztítani a magyar ipart.

Tasnádi Nagy András sajnálatosnak mondotta, hogy a törvényjavaslat ellenzői egyetlen lépéssel sem közeledtek a kormány álláspontja felé. Pedig be kell látnia, hogy

nemcsak a nemzet érdeke, hanem a zsidóságé is érdeke, hogy ez a kérdés erőteljesen rendeztesse és a rendezés után nyugodpontra jusson.

A javaslatot úgy állítják be, mintha a zsidókérdést mesterségesen állították volna be a magyar élet gyújtópontjába, vagy mintha egy választás előkészítésére szolgálna. Hangzottak azt is, hogy külső befolyásra hozták volna felszínre és azt is, hogy a kérdés tárgyalása ellentétben áll történelmi multunkkal. Ezzel szemben rámutatott nemcsak az 1919. évi magyarországi mozgalmakra, majd a numerus claususra, amely első lépés volt a zsidókérdés rendezése felé, hanem további eseményekre is. Az 1895-ben létrejött néppárt a zsidó lelkiesség és hatalom visszaszorítását is programjával tűzte ki. 1884-ben a felirati vitában két képviselőcsoport is olyan tervet nyújtott be, amelynek mindenike igen behatóan és a jövőt teljesen előre látva foglalkozott a zsidókérdéssel.

Az elölgut kritika

A zsidók ellen már régebben is hoztak intézkedéseket, így az árpádházi királyok, majd későbbi királyaink is.

A reformkorszak nagyjai, Széchenyi, Kossuth, Vörösmarty és Kölcsey is a zsidók ellen foglaltak állást.

Az ellenzéki kritika nemcsak történelemellenesnek, hanem embertelennek is akarja feltüntetni a javaslatot. Nem tudja, hol van a javaslatban embertelenség. Talán abban, hogy egy nemzet, amely rájön arra, hogy nagylelkűségének következménye saját fainak háttérbe szorítása lesz gazdasági életében ezen változtatni akar? Talán abban, hogy egy nemzet, amely megállapítja, hogy ügyvédje, orvos,

újságírója, színésze nem az ő vérből való vér és nem az ő lelkét sugározza magából és ezen változtatni kíván? Vagy abban, hogy akkor, amikor

a nemzet látja, hogy saját arcultán idegen vonások ütköznek ki

és lelki arculata fokról-fokra a felismerhetetlenségig elváltozik s ezt szintén meg akarja változtatni? Talán különös antiszemitizmus annak megállapítása, hogy derék magyar apák nem tudnak kenyeret adni a gyermekeik kezébe, de ugyanakkor egy bevándorolt elem könnyebben tud nagyobb kenyérhez jutni? Üres antiszemitizmus annak megállapítása, hogy a tőke, amely mégis csak magyar földből és magyar munkából születik meg, a magyar földet és a magyar népet nem szolgálja úgy, amint azt szolgálnia kellene.

Nincs bennünk gyűlölet

Nincs bennünk a gyűlölet szikrája sem, amikor ezeken a bajokon segíteni akarunk. Van azonban bennünk kötelességérzet és lelkiismeret, amely nem hagy nyugodni bennünket. Nem hagy nyugodni annak látása, hogy a tehetős magyar parasztfiúk nem emelkedhetnek fel a középosztályba. Szébb és jobb magyar életet akarunk teremteni. Ehhez egy lépést jelent a törvényjavaslat.

Az igazságügyminiszter ezután Rupert Rezső adataival szemben rámutatott arra, hogy legfeljebb 500 ezerre lehet tenni azoknak számát, akik a mai Magyarországon területén a javaslat értelmében zsidóknak tekintendők. A legutóbbi népszámlálás szerint a zsidófelekezet tagjainak száma Magyarországon 445 ezer volt. Ez a szám a mai napig 20-25 ezerrel csökkent, viszont a Felvidék visszacsatolásával 80 ezerre emelkedett.

Ennek következtében a zsidófelekezethez ma 550 ezren tartoznak.

A törvényjavaslat ezekből is kivé-

egy bizonyos réteget, amelyet nem tekint zsidónak, viszont hozzá kell számítani a kikeresztelkedettek és vegyes házasságból születettek egy részét, akiknek száma nem több 48-50 ezernél.

A nemzet lelkét meg kell óvni

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter ezután 4 csoportba osztva foglalkozott az elhangzott kifogásokkal. Az első csoportban van az a kérdés, hogy ki tekintendő zsidónak. Idézte Makray beszédének a következő mondatát: „Nincs nemzet, amely annyira a lélek nemzete volna, mint a magyar“.

A javaslat előkészítésénél is ehől indultak ki, hogy a nemzet lelkét meg kell óvni.

A zsidóság a maga nagy tömegével nem tudott behelyezkedni a magyar lelkiségbe, a magyar társadalomba. Ez szolgált alapul a javaslat előkészítésénél, nem pedig a vér mithosz és csirasejtek szempontja, mint ahogy ellenzéki oldalon állították. A javaslatban arról egy szó sincs, hanem igenis a magyar lelkiség megővésének szükségessége vezette a kormányt.

E szempont vezette akkor is, amikor a vegyes keresztény zsidók házasságból származókra nézve kivételes intézkedéseket hozott.

Makray kifogásolta, hogy a keresztény és keresztény között a javaslat különbséget tesz. Senki sem vonja kétségbe, hogy aki megkeresztelkedett, az keresztény, csak arról van szó, hogyha valaki megkeresztelkedett, ez még nem jelenti feltétlenül azt, hogy jó magyarrá lett. Annak meghatározása, hogy ki keresztény, nem világi törvénybe tartozik. Ebben egyedül az egyház illetékes.

Közjogi, szellemi és gazdasági vonatkozások

A második csoport a közjogi rendelkezések csoportja. Itt az az alap-elmegondolás, hogy csak azoknak legyen meg megfelelő joguk, akik éveken át belegyökeresztettek a nemzet testébe és feltehető, hogy választójogukat a nemzet érdekében gyakorolják.

A harmadik kérdéscsoportnál a szellemi téren tett intézkedéseknél szintén a magyar nemzeti lélek megővése a vezető szempont. Lelki arcunkra idegen vonások üttek ki, a zsidóság az irrodalom, a hírlapírás, színház és filmgyártás útján több befolyást gyakorolt a nemzet lelkére.

Pontos elrendő cél, hogy az említettek a magyar közönség nevelésére működjenek.

Ami a negyedik kérdéscsoportot, a gazdasági vonatkozásokat illeti, még a zsidóság is beláthatja, hogy a keresztény fiataloknak is kell teret engedni. Ez azonban nem elég. A gazdasági életbe is magyar lelket kell belevinni.

Ezért a vezetést a keresztény magyarság kezébe kell adni. Nem kegyelemkenyeret akarunk

Hungária filmszínház

MA. UTOLJÁRA délután 5, 7, 9 órakor a:

Fehérvári huszárok

VILÁGHIRADÓK!

Holnap: a SZINES FILMCSODA: HOFEHERKE ÉS A 7 TÖRPE!

Jövevények már válthatók!

18—20 ezer ifjunak, hanem a vezetőket akarjuk átvenni a magyar gazdasági életben. Ez bizonyos áldozatokkal jár. De nagy dolgokat megoldani és nagy eredményeket elérni áldozatok nélkül nem lehet. Ezek az áldozatok viszont korántsem lesznek olyan nagyok, mint az ellenzéki képviselők hangoztatják.

Az igazi fajvédelem

Meg kell állapítani, hogy ez a törvényjavaslat az első igazi védekező lépés a magyar faj érdekében. A gazdasági összeomlás rémképéről beszélnek, de akik ezt teszik, el akarják felejtetni, hogy

9.5 millió magyar meg tud félmillió zsidó nélkül is élni.

Azok, akik a bojkott mozgalmat emlegetik, éppen az volna kötelességük, hogy felvilágosítsák az ellenünk állítólag bojkottra készülőköt, hogy milyen természetű nálunk a zsidókérdés és hogy itt az utolsó perc, a helyzet orvoslására. Egyébként nem hisz a bojkott lehetőségében, mert ha jó áron fogunk szállítani, a jó kereskedő nem fog elfordulni tőlünk.

Az igazságügyminiszter végül bejelentette, hogy az előadó módosításait elfogadja. Ezekre vonatkozólag a részletes vita során még lesz alkalma nyilatkozni.

Tasnádi Nagy András igazságügyminisztert beszéde után lelkesen megtapsolták. Ezután a Ház elfogadta az elnök napirendi indítványát, melynek értelmében holnap délelőtt folytatják a javaslat vitáját, majd délben áttérnek a bejegyzett 21 interpelláció elmondására.

Vázsonyi János és Meizler Károly felszólalása után az ülés egyenlőre 3 órakor véget ért.

Fényes bál Hajdúböszörményben

Remekül sikerült a Stefánia-est

A Stefánia Szövetség hajdúböszörményi csoportja Sembery Ilona vezető védőné és dr. Szessák Gyuláné vezetésével pompás, jótékony célú műsoros estet rendezett szombaton este. Dr. Szalkay Antal polgármesterrel az élén a város intelligenciájának tekintélyes része jelent meg a csaknem zsúfolásig telt a Tisza-ház díszterme.

Sembery Ilona vezető fővédőné okos és hangulatos bevezetője után 4—6—7 éves csöppöcsök Tompa Mihály két bájos virágreggélét elevenítették meg. Gazdag kiállításban került színre „A fehérliliom menyegzője” és a „Csalán”. Űdítő és elragadó volt, mikor az apróságok biztos és kifejező mozdulatokkal, felejthetetlen kedvességgel eltáncolták ügyesen felépített számaikat. Tünderkerthez hasonlított a száz fényben csillogó, mosolygó színpad. Jakubinyi Huglea, Somossy Zsuzsa, Kovács Katika, Szalkay Éva, Szabó Baba, Sembery Judit, Kövér Anny és Léval Joli tetszett különösen, de a többiek is meghatóan édes alakítást nyújtottak. A bemutató végén felesattanó zúgó, zengő tapsvihar az őszinte siker magas fokát igazolta. A táncokat Balogh Antalné táncnagynő tanította be. A böszörményi műkedvelő gárda legelső Karinty: „Bűvös szék” című kacagató egyfelvonásosát mutatták be, dr. Terestényi Istváné kitűnő és gondos rendezésében. Karap Kató VII. oszt. g. t. felékes magyar ruhában, remek verbunkossal hívta fel a közönséget. Lobogó temperamentuma, ragyogó ritmusérzékeny, természetes szépsége pompásan érvényesült. Többször ismételnie kellett. Műsor után Hajdú Bandi muzsikájára a fiatalság a reggeli órákig táncolt. Az estély megrendezése és megtervezése dr. Csiba Endréné és Sembery Ilona érdeme.

S. G.

Ismét győzött Ghandi

London, március 7. Bombayból jelentik: Ghandi, miután abbahagyta az éhségsztrájkot, délután 2.55 órakor egy pohár cukros narancslevet ivott meg. Előzőleg értesítették, hogy a maharadzsza teljesíteni fogja a kért alkotmányreformokat s a végrehajtás körül esetleg felme-

rülő vitát az indiai legfelsőbb törvénytörvények elnöke fogja eldönteni. A mahatma mihelyt elegendő erőt gyűjtött, az alkirály felhívására Ujdelhibe utazik, hogy az alkirályal személyesen megbeszélés útján intézzék el a felmerülő kérdéseket.

Lelkiismeretlenül félrevezették a mentőket

Ismeretlen telefonáló rémhírtérjesztése egy meg nem történi borzalmas tragédiáról

Éretlen és meggondolatlan tréfát űztek kedden délelőtt a debreceni mentőkkel: egy gyermekhang telefonon beszólt a mentőállomásra, és elfulladó hangon jelentette be, hogy a Tégláskertben az Érmellék-utcán ismeretlen egyének levágták egy kisgyermek karját. A híradás után azonnal kirobogott a Tégláskertbe egy mentőautó, azonban hiába keresték az Érmellék-utcán és környékén a megdöbbentő tragédia szenvedő szereplőjét, senkit sem találtak, akin segíteni kellett volna. Nemsokkal ezután újra feltárcsázták a mentőállomást, és ugyanaz a hang bejelentette, hogy Tóth Ferencnek hívják, és a Téglagyárból beszél. Ugyanekkor megnevezte a szörnyű eset színhelyét, az Érmellék-utca 5. számú házat is. Az újabb bejelentés után a mentők ér-

deklődtek a megnevezett házban, itt azonban szintén azzal fogadták őket, hogy sem ebben a házban, sem a környékben semmiféle haláleset, vagy tragédia nem történt. Az egész dolog csupán valami éretlen gyermek meggondolatlan tréfája volt, ami több mint két órai hiábavaló munkát okozott a mentőknek.

Hasonló esetek már a múltban is többször előfordultak Debrecenben. A közönségnek és hatóságoknak összefogva kell küzdeni az ilyen, sokszor végzetes következményeket maga után vonó éretlen csínyek ellen, mert a mentők becsapása sokszor súlyos következményeket vonhat maga után. Az éretlen csíny tettesének kézrekerítésére megindult a nyomozás, s rövid időn belül elveszi méltó büntetését a hatóság rosszindulatú félrevezetője.

Nyugalmazott MÁV. főtisztviselők összejövetele

Magyar vasútasok németországi tanulmányútja — Az új német „korridorvasút” ismertetése

Nagy érdeklődés mellett folyt le a nyugalmazott MÁV. főtisztviselők március havi összejövetele az Angol Királynő szállójában, ahol mándi Mándy Bertalan igazgatóhelyettes meleg szavakkal köszöntötte a szép számban megjelent kártársakat.

Ezután dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos felhívta a figyelmet a kölcsönössegély alapon rendezendő magyar-német vasútas tanulmányi kirándulásra, amely magyar részről július 9-én indul a 16-án érkezik vissza Budapestre. A magyar vasútasok a hajóúttal kapcsolatosan Berlin, Stettin, Kelet-tengert és partvidékét, nemkülönben Drezdát látogatják meg.

Ezzel kapcsolatban mint közlekedési érdekességet ismertette dr. Budaházy-Bruckner Ernő főtanácsos-főorvos az új német „korridorvasút”, mely Bécsét, a hajdani császárvárost a legegyszerűbb vonalon köti össze a Harmadik Birodalom fővárosával, Berlinnel. Aki ma Bécsből utazik Berlin felé az úgynevezett korridor-expresszre, az cseh-szlovák vizum nélkül jutna be a köztársaság területére — igaz, hogy gondosan lezárt vasúti kocsikban. Bécsből kiindulva a birodalmi német vonat megálló és halárvizsgálat nélkül vágya keresztül egész Cseh-Szlovákiát. — Az Odera melletti Frankfurt irányában. Végig az útvonalon, az állomásokon német egyenruhás vasúti személyzet végzi a különleges vonattal kapcsolatos teendőket. A Harmadik Birodalom máris korridort — folyosót — vágott keresztül magának az egész szomszéd országban.

Ezzel az újszerű korridor-expresszre érkezik a Közép-Európa felől jövő utas Berlinbe, ahol a legelső benyomás, mely az idegent hatalmába ejti, az a nagyarányú építkezés, melynek nyomai úton-útfélen fellelhetők.

A nagy érdeklődéssel kísért előadás után az asztaltársaság több tagja elhatározta, hogy Budaházy-Bruckner Ernő főtanácsos, főorvos vezetése mellett részt vesznek az igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkező kirándulásban. — Ezután

dr. Budaházy-Bruckner Ernő eltávozott az orvosgyűlésre, ahol az örökös tagsági díszoklevélét adták át neki.

Az elnök megemlékezett arról, hogy a folyó évben az asztaltársaságnak két halottja volt. Január hónapban elhunyt Juhász Jenő felügyelő, akinek ravatalára az asztaltársaság koszorút helyezett. Február hónapban pedig meghalt Szabó Simon főintéző, aki még a február 6-1. összejövetelen is, mást rendezés, az előző között megjelent és a rákövetkező szerdén napon már visszaadta lelkét terem-tőjének. Az asztaltársaság tagjai meleg részvételt fejeztek ki az elhunyt hozzátartozóinak.

Ezután az elnök szeretettel köszöntötte az asztaltársaságnak most megjelent új tagját: Szendrey Pál felügyelőt. Majd pedig a közelgő Zoltán-nap alkalmából meleg ovációban részesítette az asztaltársaság Nagy Zoltán kollégát és üdvözölte a segédtiszt asztaltársaság képviselőjében megjelent Király Andrást.

Felszólaltak Messner István felügyelő, Farkas Géza felügyelő és Turai Miklós felügyelő, aki a Múv. május 1. új menetrendjét és a tüzelőanyagkezelvényeket ismertette. Majd pedig Nyíri Géza felügyelő felolvasta dr. Gyökössy Andor főtanácsosnak az egyik vasúti szaklapban megjelent következő kedves sorait:

„Védj és szeresd a nyugdíjast! A fölött szavakban tulajdonképpen mindent megírtam. Mert akárhol, akármeddig, akárhogy foglalkozunk nyugdíjeseink és nyugdíjasaink életével, summája nem lehet más az elhatározásnak, csak ez: „Védj és szeresd a nyugdíjast!” Úgy került most ez a mondat a „Kis Tükörbe”, hogy a nálam járt rákövetkező nyugdíjasok panaszokdó saive és szája szólt meg benne. Azt mondták nekem csak az öreg testvérek, hogy vegyem őket védelmembe a „Kis Tükör” egyik írásában. Ezt bizonyosan elolvassák azok is, akik legközelebb — szeretnének, ha a nyugdíjasok ügyes-bajos dolgait intézik hivatalaikban. Jól mondják: a szolgálatból távoztak félénkebbek, érzékenyebbek, szegényebbek és öregebbek rendszeren — még a szolgálat kezdeténél. Nekik lett

jobbaj, ha — fogadják is, nem is köszönésüket; ha foghegyről vetik oda a kért felvilágosító szavakat; ha — küldözgették őket ide-oda szerető segítés nélkül. Én azt mondtam ezeknek a derék, hü, öreg vasutasoknak, ezeknek a jó magyar testvéreknek: pontos adatokat szedjenek össze: elfoglaltság nélkül írják meg: hol, mikor és kitől érte ilyen bánató sérelem őket. Lehet, hogy ez a sérelem nem ütközik talán írott paragrafusba, rendeletbe, de beleütközik a vasutaszty törvényeibe. Azt mondtam hozzám bizalommal forduló kártársaimnak: adják át ezeket a hiteles adatokat a büles és kemény Kemény Gyulának, a nyugdíjasok fehérhajú elnökének a 6 orvosolhatja bizonyosan azonnal ezeket a schecket. Addig pedig itt üzenem minden, ma még intézkedő vasutasnak, persze csak azoknak, akiket illet: „Védj és szeresd a nyugdíjast!” Már csak azért is, mert — holnap te is nyugdíjas leszel, testvér!”

Végül melegen ünnepelte az asztaltársaság Takács Gyula műszaki tanácsost abból az alkalomból, hogy Paula leánya a legutóbbi Múv. Filharmonikus hangversenyen áttűt sikert aratott. Takács Paula egyik legkiválóbb szoprán-koloratur énekesnőnk, akit a hangvétele, hangjának kiváló iskolázottsága, nagyszerű tömörsége és szép alakja egyenesen predesztinál az ország első színpadára.

Az összejövetelen jelen voltak: Adamcsik Ferenc, Baesó Pál, Bartha Sándor, dr. Budaházy-Bruckner Ernő, Debreczeni Jenő, Farkas Géza, Gelléri Emil, Halász Diána, Horváth László, Kovacsócsics Béla, Kövesdi Lajos, Láber Aladár, Mándi Mándy Bertalan, Messner István, Moskovits Imre, Nagy József, F. Nagy Sándor, Nagy Zoltán, Nemeskay Viktor Antal, Nyíri Géza, Rab László, Ráczó Márton, Szabó Gyula, Szabó József, Szép Kálmán, Szendrey Pál, Takács Gyula, dr. Tarján Oszkár, Tóth József, Tóth Vilmos, Tóth Andor, Turai Miklós, a nyugalmazott segédtisztek és altisztek képviselőiben Király András, az asztaltársaság elnöke és mások.

Csáky külügyminiszter megbetegedett

Budapest, március 7. (MTL) Gróf Csáky István külügyminiszter megbetegedett. A Verebelyi-klinikán ápolják. Ezért a pápa koronázásán résztvevő magyar küldöttség vezetője gróf Somssich József ny. külügyminiszter. Magyarország első vatikáni követe lesz. XII. Pius koronázásán Magyarországon kívül külön küldöttséggel képviselteti magát Lengyelország, Franciaország, Anglia, Írország, Románia.

Meghívó

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete (ezelőtt: Kereskedő Ifjak Társulata, alakult 1867-ben) 1939. évi március 19-én d. e. 10 órakor Kossuth-utca 51. szám alatti székházának helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre tagjainkat az alapszabályok 10. §-a alapján tisztelettel meghívjuk. Debrecen, 1939 március hó 4-én. Az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és a közgyűlés alakoszerűségei. 2. A választmány évi jelentése. 3. A zárszámadás, mérleg- és eredmény-kimutatás, valamint a költségelőirányzat tárgyalása. 4. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. A felmentvények feletti határozat. 6. Az évi tagsági díjak megállapítása. 7. A tagok azon indítványainak tárgyalása, melyeket az elnökséghez a közgyűlés 8. napján megelőzően beérkeztek. 8. A választmány előterjesztésének, vagy indítványainak tárgyalása. 9. A tisztviselők, választmány és számvizsgálók megválasztása.

Amennyiben a közgyűlés a megjelenlek létszámának elégtelensége folytán határozatképes nem lenne, a már ezúttal 1939. évi március hó 26-án, délelőtt 10 órára kitűzött újabb közgyűlés a fenti tárgysorozati pontokban a megjelentek számára tekintet nélkül fogja meghozni határozatait. — Ezen második közgyűlés összehívásánál a névre szóló meghívó kiadásra nem lesz.

Legyen Debrecen ismét a füvek és madarak városa!

Beszélgetés dr. Nagy Jenővel, az európai hírnő ornitológussal, Debrecen természetvédelmi kérdéseiről — Látogatás a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület hivatalos helyiségében

A villamos tovább rohog a klinikák felé, a mi útnak azonban a TIKAV felé kanyarodik. Ezt is elhagyjuk, hogy szemtől-szembe kerüljünk a híres Diószegi-tölgytel. Olyan öreg már ez, mint maga a Fővezér-könyv: ittfelejtette a régi Debrecen. De az új Debrecen nem felejtkezik meg róla! Alig néhány lépésnyire a tölgytől a Gvadányi-út esalagát befelé. Ott lakik az út elején dr. Nagy Jenő, a kiváló madártudós, természetbarát, a Diószegi-Földi-Fazekas-hagyományok debreceni továbbfolytatója. Előkelő izléssel berendezett villája egyúttal a Tiszántúli Madártani Központ hivatalos helyisége. A kapu fölött egy madár üdvözlő: a madár a fakapu parkányzatának deszkájából van kifűrészelve. Ha a kapun belépve mosolyogva ránézünk, átlátjuk rajta az ég. A terrasz falán, három légtalanpú mezőnybe osztva, három madár színes ábrája lep meg. A professzor maga festette őket. Stilszerű „előhang” egy madártani központhoz. A madárodú sem hiányzik az ajtó mellől, ahogy a bejárat felé haladva futó pillantást vetünk az udvar irányában.

Bent a dolgozószobában és hivatalos helyiségben folyóiratok garmadája sorakozik a fal mellett polcokon. Soprontól Ausztráliáig mindenfajta madártani jelentést számontart a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület fardadatlan ü. v. elnöke. Bámulatos például a németek erőfeszítése a madarak védelme és a tájak eredeti jellegének fenntartása körül. Terjedelmes katalógust mutat kezében dr. Nagy Jenő elnök úr. A németek központilag tartják számon a védelem alá eső területeket, a időről-időre jelentést adnak ki. Az angol és amerikai madártani közlemények technikája bámulatba ejt. A madár-reprodukciók árnyalatilag tüköletesek: szaktudás és löke vetélkednek a kiállításban.

Hamarosan megtudjuk, hogy a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesületnek csak egyik célja a madárvédelem. Illetőleg az utóbbi a környezet teljes bevonását követeli meg. A madárvédelem maga után hozza a fák védelmét, a tájak ápolását, szóval a legnemesebb értelemben vett kultúrprogrammá szélesedik ki. A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület gondolatát lehát: a Debreceni Gondolat. A Fővezér-gondolat.

Mit tett ez az egyesület a múlt évben, kitűzött célja érdekében?
Múlt hé 27-én, hétfőn este tartotta évi rendező közgyűlést a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület az Angol Királynő zöld-teremben. A másnapi hírlapok csak futó impressziók alapján adhattak hírt arról a nagyszabású jelentésről, amelyet

dr. Nagy Jenő ü. v. elnök terjesztett elő. Most itt ülünk vele szemben, s alkalmunk van a jelentést csöndesebb légkörben, a tudomány magányában újra hallani. Közben természetesen számtalan kérdést teszünk fel, s a kiváló tudós azonnal készséggel, lekötelező szeretetreméltósággal válaszol.

Tavaly február óta, amely a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület utolsóévi közgyűlésének dátuma, az állat-, madár- és természetvédelem terén dr. Nagy Jenő tiz előadást tartott magyar és német nyelven, s a helybell és külföldi lapokban, folyóiratokban és évkönyvekben tizenhat kisebb és nagyobb közleménye jelent meg magyar, német és szerb nyelven, valamint angolul.

Még sines meglepedve az eredményeivel a kitűnő professzor. A legkeményebb kritikát szegezi önmagával és a közeli szomszékba. A régi Debrecen dűsgadag fővárosa és madárvilága lebeg szemé előtt, amikor Csokonaiék idejében a Nagyerdő csupa tölgy volt és egészen a Simonyi út elejéig kijött...

Legyen Debrecen ismét a füvek és madarak Debrecenje!

— ezt a mottót lehetne dr. Nagy Jenő munkássága fölé írni. Mennyi ügyiratot kellett egy év alatt lebonyolítani önéki, aki mégse született irodamunkára. Sőt: egyéniségének varázsa éppen a tapasztalathoz rejlik. Szereti az apró tényeket, a világ színes mozaikját. „Szemesnek” kell lenni! — hirdeti a debreceni Fővezér-könyv. Idea és szem: ez a kettő teszi a megfigyelést tökéletessé. Nos, dr. Nagy Jenő megfigyelései élesek, mindig a valóságból indul ki s erre kényszeríti a vele társulókat.

S mégis a madár- és természetvédelemmel járó adminisztrációt is megadással végre hajtja, mert van hite a természetben. Mi, akik nem vagyunk szakemberek, s csak futó benyomások alapján próbálunk behatolni az ő műhelylitolába, első sorban a lényből áradó természetáramlást ragadjuk meg. De nem soká a műhelylitolá is sejtett. Köztudomású, hogy a Hortobágyon hét évvel ezelőtt egy speciális madárfajtát fedeztet fel: sziki paszirta a neve, szántóka madár...

Hogy történtek így ilyen felfedezés?
Nem elég megbűjni és lenni. A madarat kézbe kell venni, hogy a legpontosabb leírásért végezzük. Ennek eszköze a fegyver, amely tehát a madártudósnál nem vadászati öncél, hanem csupán — eszköz. De a madár elejtése is csak egy mozzanata a felfedező munkának. Alapos madártani ismeret, műzeális áttekintés nélkül nem tudunk mit kezdeni a kezünkben lévő felfedzéssel.

A felfedezés tehát a természetben való nyílt, éber figyelemmel kezdődik: egy hang-, alak- és színtöbbség gondolkodóba ejt... Táveső... Várakozások...

S mikor már kezünkben van a madár, — jön az idevonatkozó irodalom összehasonlítása: a külföldi múzeumok leleteinek igénybevétele. München, Szófia, Bukarest, Páris... Berlin... Mindezeket fel kell keresni az idevonatkozó anyagért, a fenti esetben például a délfranciaországi paszirtákat is szemügyre kellett venni, de — „bőr”-alakban.

Ennél a pontnál meglepetéssel nézünk dr. Nagy Jenőre. „Bőr”: hát a madarat lekoppasztva, bőr-alakban küldik a múzeumok egymásnak?
A professzor mosolyog.
— Bőrnek nevezik a kitűzött összehasonlító anyagot, amely nincs lábra állítva, mint a szokásos tömött madár, hanem a lábát összehajlanak, hozzá a testhez, szóval műmiaszerű a helyzetük. Vannak madártudósok, akik csak ilyen-nel dolgoznak, ilyen bőrrel: rendszerint a múzeumi munkát végzik. anélkül, hogy magát az állatot ismernék a szabadban...

Az utolsó szót különleges hangsúllyal ejti ki dr. Nagy Jenő. Igen, szabad-

ság, ez az ő életeleme. Függetlenség. Szétnézünk a szobában, aztán kitekin-tünk az ablakon. Az egész lakás és a kinti környezet: ezt a nemes polgári függetlenséget hirdeti. Ime, a gyermekek természetrajzi nevelője: egész életén át a természet közelében él, arra húzódik,

amerre az erdők. S ha belép a tanterembe, magával viszi az erdők szabadságát... Kiveszében lévő régi úri magyar tanár-típus... Ezt a típust védeni kell, meg kell menteni, mint a Gvadányi-úttal szembe merengő öreg Diószegi-tölgytel...

Kokó Nagy Sándor három debreceni és egy szegedi betörést ismert be a rendőrségi kihallgatás során

A honvédtörvényszék fogházába kísérték a hírhedt betörőt

A debreceni rendőrség hétfőn délelőtt kezdte meg az elfogott Kokó-Nagy Sándor kihallgatását, majd délután helyszíni szemlét tartott azokon a helyeken, ahol az elmúlt hetekben Kokó-Nagy betörést követett el. A kihallgatás adatai szerint Kokó-Nagy beismerte, hogy ő követte el a Péterfia-utcai betörést, amelyet dr. Mészáros Sándortól közel ezer pengő értékű felső és alsó ruhaneműt lopott el, valamint beismerte a Grünfeld-főle és egy Szent Anna-utcai betörést is. Miután sikerült Debrecenből kerekgetni a vádat, nyomban Szegedre utazott, ahol elfogatása előtt még egy betörést követett el, ahonnan szintén

férfi ruhaneműket lopott el. A betörések alkalmával szerzett ruhaneműket nem a zsigogón, vagy zálogházban értékesítette, hanem úton útfélen kínálta a járókelőknek, úgyszintén levelezőlap árusítással benyitott úri házakhoz is, ahol egyúttal helyszíni szemlét tartott későbbi betöréseire.

A debreceni rendőrség kihallgatás után visszakísérte a honvédtörvényszék fogházába Kokó-Nagy Sándort, ahonnan hétévi fogházbüntetésének kitöltése közben szűkölt meg két héttel ezelőtt. Most a katonai törvényszék fog itélkezni szökése és újabb betörései ügyében.

Megezdődött a tiszántúli református egyházkerület vasárnapiiskola vezetői tanfolyama

A tiszántúli református egyházkerület missziói bizottságának rendezésében és dr. Ferenczy Károly vezetésével Debrecenben a Baltazár tereben megezdődött március 6-án a vasárnapi iskolai vezetők tanfolyama. A tanfolyamon 80 helybelli és vidéki jelentkező vesz részt. A vidékiek elszállásolásáról is gondoskodott a tanfolyam rendezője. A női résztvevőket a Diakonissza székházban, míg a férfi résztvevőket a tanítók házában helyezték el, ahol úgy szállást, mint ellátást nyerne.

A tanfolyam előadói: dr. Makkai Sándor egyetemi tanár, volt erdélyi

püspök, Virágh Sándor, Uray Sándor, Nagy István, dr. Soós Béla, Szele Miklós, Muraközy Gyula, dr. Enyedi Andor, dr. Zombor Zoltán és dr. Ferenczy Károly. A tanfolyamon összesen 16 előadást tartanak, de az előadásokkal kapcsolatosan 8 bemutató tanítást is végeznek.

A tanfolyamot szombaton fejezik be ünnepélyes keretek között. Este 7 órakor szeretetvendégség lesz a Baltazár tereben amelynek keretében dr. Révész Imre püspök ünnepélyesen kibocsájtja a tanfolyamot végzett vasárnapi iskolai vezetőket.

Megindult a hortobágyi vadlibavadászat

A tavaszi hortobágyi vadlibavadászat szezonja már megindult. Egymásután érkeznek a külföldi és hazai bejelentések és a kezdet határozottan biztató. Bizonyítja, hogy a debreceni idegenforgalmi hivatal agilis szervezkedése és a külföldön kifejtett propagandája eredményes s sikert hoz a szezonban.

Kezden már érkeztek is vendégek a külföldről. Délután 6 órakor egy pompás autóval Debrecenbe érkeztek gróf Hamilton Ebbe és gróf Hamilton Björnson svéd vendég-vad-

dászok, akik azonnal kiutaztak a Hortobágyra, ahol szerdán már meg is kezdik a vadlibázást. Ugyancsak megérkezett a Hortobágyra Van Campen Heilner amerikai hollandus vadász is, kísérőjével. Az előzetes bejelentések során március hónapra már eddig is több bejelentés érkezett a külföldről, így Leipzigból Alwin Becker gyáros vadlibára, míg dr. Konzen törvényszéki bíró Köln-Nieppe-ből bakra jelentette be eljövételét.

Pénzbüntetésre ítélték a Debrecenben gázoló berettyóújfalui soffort

A múlt év április 11-én csaknem végzetes autógázolás történt Debrecenben a Gambriusz passzázs előtt. Magyarai János berettyóújfalui soffort több utast hozott a városba s a vád szerint a Piac-utcaán a megengedettnél jóval nagyobb sebességgel akarta előzni a kerékpáron előtte haladó Nagy István közvezetőmestert. Az autó sárhányója elkapta a kerékpárt. Nagy István több méterre esett le a biciklijéről és több helyen súlyos sérülést szenvedett. Magyarai ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége címén indult meg a büntető-eljárás s az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni tör-

vényszék Fővenyessy-tanácsa. A tárgyaláson a vádlott hangoztatta, hogy a legteljesebb gondossággal járt el, amire több tanút is kihallgattak. A tanuk más része viszont a vádlott bűnösségét támasztotta alá vallomásával.

A bizonyítási eljárás lefolytatása, a szakértői vélemények meghallgatása és a perbeszédnek elhangzása után a törvényszék Magyarai Jánost gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt 80 pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Merano szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Exklusív belvárosi családi ház
Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas	5.-
Kétágyas	8.-
Egyágyas háromszori étkezéssel	8.-
Kétágyas háromszori étkezéssel	14.50

Szobát ajánlatos előre rendelni

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap”, Tolnay Imre, Piac-u. 1. Telefon: 27-73. — „Muraközy”, Preiser Ernő, Piac-u. 72. Telefon: 13-30. — „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. Telefon: 34-06. — „Arany János”, Bozók György, Csapó-u. 66. Telefon: 11-78. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi-út 16. Telefon: 13-83.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban az eső a mai napon is országos volt. A magasabb hegyeken havazott. A Kékestető déli oldalán 8, északi oldalán 17 cm, a hó vastagsága. A hőmérséklet az erős borulás és esőzés ellenére is magas értékeket ért el.

PROGNÓZIS: Elénkülö északnyugati-nyugati szél, változó felhőzet, sok helyen záporosó, a hegyeken záporoszerű havazás. A hőmérséklet esőkken.

— **Vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihály** mondja a Pátriában a március 15-i beszédét. A Pátria Magyar Írók, Hírlapírók és Művészek Klubja március 15-én este 7 órakor választmányi ülést tart, amely után fél 8 órakor közgyűlés lesz, fél 9 órakor pedig a március 15-iki nemzeti ünnep alkalmából vacsorát rendeznek. Az ünnepi beszédet vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihály min. tanácsos, országgyűlési képviselő mondja.

— **Fekete Bertalan** miskolci polgármester Debrecenben. Érdekes vendége volt kedden Debrecen városának. Miskolc polgármestere, dr. Fekete Bertalan kedden délután Debrecenbe érkezett egy szakértő kíséretében, hogy megtekintse a debreceni hűtőházat. Fekete Bertalant dr. Kölcsey Sándor polgármester fogadta sé kalauzolta ki a vágóhíd hűtőházhoz. Miután a miskolci polgármester a hűtőházat tanulmányozta, elbűcsűzött Kölcsey polgármestertől és azzal az autóval, amellyel jött, visszautazott Miskolcra.

— **Felhívás a telefonáló közönséghez.** Felhívjuk a T. közönség figyelmét arra, hogy a telefon kapcsolási számok közül a 32-00 és 34-99 számok közé esők más távbeszélő kapcsolási számokra változtak az éjszaka folyamán. Esetleges tévedések elkerülése végett még pár napon keresztül a régi hívószámra a telefon központ díjtalanul bemozdja az új kapcsolási számot. Az új távbeszélő névsor a főpostán váltható ki, melyben már az új kapcsolási számok megtalálhatók.

— **Egy angol újságíró átutazóban Nyiregyháza**n megtekintette a várost. Érdekes vendége volt Nyiregyháznak. Debrecen felől autón érkezett Budapestről Patrick Maitland angol újságíró egy budapesti konzul társaságában. A fiatal hírlapíró a Temps munkatársa. Autójukkal a Korona előtt álltak meg. — Majd rövid sétát tettek a városban s nagy érdeklődéssel figyelték a templomból kitóduló hívek hatalmas tömegét. Rövid ott tartózkodásuk után folytatták útjukat Husztra. Az utazás minden bizonnyal az ukrán eseményekkel összefüggésben van.

A Hortobágyi Intéző Bizottság ülése

Március 15-én javasolták a polgármesternek a juhok kihajtására

Kedden délután 4 órai kezdettel tartotta meg ülését a Hortobágyi Intéző Bizottság, amelyen Mike János elnökölt. A város vezetősége részéről Veress Géza tanácsnok, tb. főjegyző, Rózsa Tibor tb. aljegyző jelentek meg az ülésen. Először Mike János ismertette dr. Kölcsey Sándor polgármester átiratát, amelyben a pásztrok felállításáról szólt. Eszerint a pásztrok tavaly 97 darab szilfát ültettek el a gulyástanyák környékén s ezzel elősegítették a Hortobágy fásítását.

Az apaállatok háromévenkénti selejtezése kérdésében Veress Géza, Balogh István, Polgári Miklós, Kertész László és Mike János szözlaltak fel. Felszólalásuk után a bizottság elfogadta a háromévenkénti selejte-

zést azzal a megszorítással, hogy a kifogástalan apaállatokat továbbra is megtartják.

Mike János indítványozta ezután, hogy a Borsólapon lévő kútért az Öntözési Hivatal fizessen 3.000 pengőt, vagy ásson egy másik kút a jóságok itatására. Ennek fejében a kútra vonatkozó szerződés lejártá után a Hortobágyi Intéző Bizottság 1500 pengőt visszatérít az Öntözési Hivatalnak.

Nagy vita után, Mike János, Polgári István és Kertész László hozzászólása után az Intéző Bizottság úgy határozott a juhok kihajtására vonatkozólag, hogy a polgármesternek március 15-ét javasolták a kihajtás idejéül. Ezzel az Intézőbizottság ülése véget ért.

— **A béiben keletkező mérgek által okozott rosszulleteknél** egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, gyors és alapos belkiürítő hatásánál fogva, gyakran a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— **A debreceni tábla is felmentette az orgazdasággal vádolt bükönyi segédjegyzőt.** Annak idején a nyiregyházi ügyészség orgazdaság címén emelt vádat Bánkuty János 27 éves bükönyi segédjegyző ellen, mert az a vádirat szerint a bükönyi Hangya-szövetkezet tulajdonosának leányától pénzt fogadott el és ajándékokat vett át. Az eljárás során Bánkuty tagadta a vádat és kijelentette, hogy a leánytól csupán kölcsönt fogadott el, az árukat pedig a rendes hitelezés útján fogadta s azt hitte, hogy tartozását bevezeti a hitelkönyvbe. A nyiregyházi törvényszék fel is mentette Bánkuty Jánost az orgazdaság vádjá alól, miután kiderült, hogy a leány valóban a saját pénzéből adott kölcsönt a fiatalembernek. Felbevezés folytán most került a debreceni tábla elé Bánkuty János ügye, akit a tábla a törvényszék ítéletének helybenhagyásával jogerősen felmentett.

— **Az Egyetemi Népszerű Főiskola Tanfolyam most csütörtöki előadása.** Március 9-én, csütörtökön délután 6 órakor dr. Kovács Ferenc egyetemi ny. r. tanár tart előadást: „Házasság előtti tanácsadás nőorvosi szempontból”. Beléptidő nincs. Ruhátár van, de nem kötelező. — Hely: Kereskedő Társulat díszterme, (Ferenc József-út 8. szám).

— **Találattott egy márciusi óra** szóló bérletjegy. Igazolt tulajdonosa kiadóhivatalunkban átveheti.

— **Gyalogjárdát építenek a Mester-utcai templom körül.** A Károlyi Gáspár-téren, a Mester-utca végén épült új református templom esős időben szinte megközelíthetetlen volt ezidáig. A kedden délelőtt tartott polgármesteri értekezleten elhatározták, hogy 1500 pengős költséggel gyalogjárdát létesítenek a templom körül s így a templom környékének arculatát is szebbé, rendezettebbé teszik.

— **Egy gyengeelméjű leányt** összemartak a kutyák. A múlt hajnalban a büdösmentőházi országúton egy összekuporodott leányt találtak az egyik fa tövében. Mikor megszözlítették a leányt, igen zavaros feleleteket adott arranzve, hogy miképpen került oda. Amikor felállították, meglepetve vették észre, hogy a jobb lábán hatalmas sebek vannak és erősen vérzik. A leányról hamarosan kiderült, hogy elmebeteg, még szerdán eltűnt szülei lakásáról, valószínűleg a tanyák között kóborolt és a kutyák megmárták. A leányt súlyos sébével az orvoshoz vitték és intézkedés történt, hogy felszállítsák a Pasteur intézetbe.

— **Elfogtak egy hajdúhadházi tolvaj asszonyt.** Kedden délelőtt a debreceni ügyészségre kísérték Pálffy Margit hajdúhadházi elvált asszonyt, akit tetten értek akkor, amint az elmúlt napokban a hajdúnánási üzletekben különböző ruhaneműket lopott. A lopásokat úgy követte el, hogy a kiszemelt holmit hatalmas kiterjedésű kendője alá rejtette. Azt adta elő a kihallgatása alkalmával, hogy nem tudott elhelyezkedni és elkieseredésében követte el tettét. Leutalták az ügyészségi fogházba.

— **AKossuth-utcai templomban** ma délután 5 órakor a Heidelbergi Kátó magyarázata IX. Ünnapja: „Hiszek egy Istenben.”

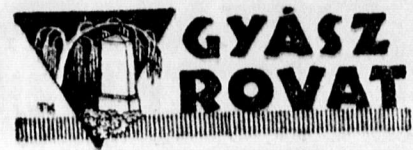
— **Tizenöt Aszmann-képet vásárolt a Város a Déri Múzeum számára.** Sokan szívesen emlékeznek még vissza arra az eseményszámbamó amatőr-fényképeszeti kiállításra, amelyet Zöld József h. polgármester és Aszmann Ferenc rendezett. Ezen a kiállításon nagy feltűnést keltettek Aszmann Ferenc újszerű, művészi képei, amelyekkel több világlkiállítás arany, ezüst, illetve bronz érmet nyert. A város elhatározta, hogy ezekből a művészi fényképekből tizenöt darabot megvásárol. A képeket a keddi polgármesteri értekezleten bemutatták és azokat a Déri Múzeumban fogják elhelyezni.

— **Megkezdődik a vitorlázó repülésheti oktatás.** A Debreceni Repülő Klub ifjúsági osztálya március hó 12-én délelőtt 11 órakor előadást tart a vitorlázó repülésről a kereskedő társulat dísztermében (Ferenc József-út 8. sz.) A Repülő Klub ezúton hívja fel a vitorlázó repülésben kiképzésre jelentkezett középiskolai ifjúságot, hogy az előadáson megjelenni szíveskedjenek. A repülés iránt érdeklődő közönséget szívesen látjuk. Beléptidő nincs. Debreceni Repülő Klub.

— **Jó állást akar?** Tanuljon gyorsírást és gépirást. A perfekt gyorsíró és gépiró könnyebben talál elhelyezkedést és nagyobb lényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskolában végeztek a következő munkaterületeken helyezkedtek el: minisztériumok, Magyar Nemzeti Bank és egyéb pénzintézetek, vármegyei és városi hivatalok, kereskedelmi és ügyvédi irodák. Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. (Rákóczi-u. 17. sz.) Március hónapban államvizsga lesz.

— **Új temetkezési intézet.** Cégulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

— **Dankó temetkezési vállalat.** Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon nappal 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olcsó árakról, Kényelmes fizetési feltételek!

GYÁSZ ROVAT

mogyorósi és fekesházai dr. Fekesházy Endréné, szül. pozsonyi Fekete Maria úrnő temetése szerdán délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. Az engesztelő szentmise áldozat az elhunyt lelkiüdvéért csütörtökön reggel fél 9 órakor fog a Szent Anna-utcai róm. kat. templomban az Egek Urának bemutatatl. Lakás: Hatvan-utca 1. Gebauer cég rendezi.

Özv. Nemes Jánosné szül. Gyermán Jolán 50 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint ugyanaznap a Köztemetőbe átszállított 10 éve elhunyt János fiának hamvai mellé. Gyászolják: egyetlen gyermeke, testvérei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Mező-utca 2. Gebauer cég rendezi.

Özv. Adorján Gedeonné, Bartha Amália 82 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Telek-utca 34. Dankó temetkezési vállalat.

Nagy Gyula gázszerelő életének 61. évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Székelyhadosztály-utca 20. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Barna Andor 17. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Barczaság-utca 4. Temetését Bartha temetkezési vállalata végzi.

Szolnoki István 5 hónapos gör. kat. temetése szerdán délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Tóth-telep. Pusztai temetkezési intézet.

Hacker Károly máv. ny. áll. előjáró 62 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután négy órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozóterméből róm. kat. szertartással. — Lakás: Dicsőffy-u. 4. Pusztai temetkezési intézet.

II. Szűcs Imre 55 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután három órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Bégány-u. 11. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Balogh Mihályné, Nagy Zsuzsanna 65 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből református szertartással. Halálát nagyszámú rokonsága gyászolja. Lakás: Dugovics Titusz-u. 10. szám. Pusztai temetkezési intézet.

Közönetnyilvánítás: Mindazoknak, kik jó édesanyánk, nagyanyánk: özv. Gyöngyössy Józsefné halála alkalmával irásban, szóval a temetésen való megjelenésükkel, koszorúval és virággal részvétüket kifejezték és fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetet mondunk. Ugyancsak köszönetet mondunk a Gebauer temetkezési intézetnek a figyelmes és pontos kiszolgálásért. Dr. Gyöngyössy József és családja.

Gyászbeszéd alkalmával bizalommal forduljon Fehértói Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. szám, — telefon 11-85. — hol árajánlattal díjmentesen szolgálunk.

OSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végzi. **Püspöki palota**

**ANYAKÖNYVI
HIREK**

Eljegyzés: Faragó Ferenc állványozó—Dári Zsuzsanna Ermellék-u. 4. szám. Tamás István gazdálkodó Bánk 52—Soóke Margit Bellegelő 130. szám.

Házasság: Csuka Mihály kertész Hadházi-u. 25—Szabó Róza Hadházi út 12. Nagy Ferenc kereszmáros Szotyori-u. 51—Jakabovits Magda József kir. herceg-u. 59. Pászthy Ferenc állami kataszteri mérnök—Nagy Anna Kemény Zsigmond-u. 9. Schwart Mór kereskedő segéd Püspökladány—Altmann Sarolta Csapó-utca 95. Nyikos János gyári munkás Kálmán-u. 5—Czibere Erzsébet Arany János-u. 46.

Szőnyegeket

ügönyöket, ágyterítőket stb. legolcsóbban vásárolhat **Horn Rezsónél Debrecen, Kossuth-u.19.**

Születés: Béke Ferenc gazdálkodó Bellegelő 387 leány Erzsébet. Maronyai István állványozó Fancsovics-u. 36. fiú István. Szentesi János kereskedő segéd Vass Pál-u. 25. leány Rozália. Debreceni Gábor fm. Honvéd-u. 9. fiú István. Rosenberg Sándor kereskedő Arany János-u. 59. leány Marianna és Zsuzsanna. Krek. Heisz Zoltán kereskedő Szepességi-u. 43. leány Éva. dr. Lázár Kálmán kórházi orvos Szolnok, leány Katalin. Szőlősi Zsigmond fm. Hajdúszovát leány Zsófia. Veres András cukrászsegéd. Kazinczy utca 3. leány Gabriella. Varga József asztalos Péterfia-u. 54. leány Ilona. Molnár István npsz. Hosszúpályi, leány Katalin. Fűrke Sándor npsz. Uzsok-u. 7. fiú János. Bota József npsz. Monostorpályi-út 56. leány Julianna. Ledniczky Tibor kereskedő segéd Rothermere-u. 41. fiú Tibor. Vértési Sándor munkás Haláp 89. fiú János. Cseke Gábor

gazdasági cseléd Pöljes, leány Piroska. Szarvas Imre npsz. Balmazújvárosi út Géza. Kerekes Géza gazdálkodó Ekep 110. fiú Sándor. Anderkó Imre városi hajdú Monostorpályi-út 3. fiú Imre. Zagyva István majoros Bánk 45. leány Julianna. Kas Sándor gazdasági cseléd Ebes 35. leány Margit. Szabó Lajos. ref. lelkész. Kassai 35. fiú Lajos. Erőcs Ferenc állatkitömő Piac-u. 62. fiú János. Vigh Sándor npsz. Tiszalök fiú Lajos. Nagy János npsz. Boldogfalva-u. 19. fiú János. Szoboszlai Gábor npsz. Nagyszalonta-u. 59. fiú Gábor.

Halálozás: Zákány Ferenc ref. 69 éves Tegez-u. 31. Lakatos Ibolya r. kat. 4 hónapos Tegez-u. 13. Juhász Ilona ref. 7 éves Szepes 8. Madai Zsófia háztartás ref. 34 éves Simonffy-u. 53. Ráhrer Samu gépgyári képviselő izr. 65 éves Deák Ferenc-u. 11. Kepcs Mórné izr. 67 éves Csokonai-u. 15. dr. Pekésházy Endréné g. kel. 58 éves Hatyna-u. 1. Onczay Albert ny. tanító r. kat. 64 éves Malvin-u. 13. Czibere Miklósné r. kat. 59 éves Hosszúpályi. Nagy Gyula vil. vállalati szerelő r. kat. 60 éves Székelyhadosztály-u. 20. Körtvélyessy Gyula cipész mester r. kat. 56 éves Jerikó-u. 71. Némethi Zsuzsanna háztartásbeli ref. 78 éves Kisfaludy-u. 8. Silber Miklós izr. 14 hónapos Csokonai-u. 17. özv. Adorján Gedeonné ref. 82 éves Teleki-u. 34. szám. Hacker Károly ny. máv. s. tiszt r. kat. 63 éves Dicsőffy-u. 4. özv. Nemes Jánosné g. kat. 51 éves Mező-u. 2.

A volt 39-es hajtárcák esőtörténete, március hó 9-én este 8 órai kezdettel az Angol Királynő különtermében hajtárcái összejövetelt tartanak. Minél számottevőbb megjelentést kér a vezetőség.

A német könyvkiállítás a Déri Múzeumban a nagy érdeklődésre való tekintettel hétköznap délelőtt 11-1-ig is megtekinthető.

A kollégiumi Diákszövetség ma, szerdán este 6 órakor jön össze az Angol Királynőben. Előadók Balogh Béla, Csobán Endre, Költő Gyula teológus és Horváth András tan. képzős. Az összejövetelen a Kollégium régi favágóján és öreg diákjain kívül újabb diákszokások ismertetésére kerül sor. Humorban nem lesz hiány.

Emésztési kitéések a hírből rendszerint hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezzé meg orvosát.

A kistemplomi egyházzás központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor összejövetelt tart a KIE nagytermében. Vezeti: Uray Sándor. Mindenkit szívesen látnak.

Zenekarj hangverseny a Zeneiskolában. A Városi Zeneiskola március 8-án, szerdán este 8 órakor rendezi zenekarj hangversenyét Purcell, Händel, Bach és Mozart legszebb vonózenekari műveivel. A zenekart Szabó Emil tanár vezényli. Szólisták Szathmáry Endre (hegedű) és Vargha Elemér (oboa). — Ingyenes jegyek igényelhetők a Zeneiskola titkári hivatalában délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig. Vár-u. 1. Telefon: 33-96. sz.

Elütötte a rohanó kerékpár. Az elmúlt nap súlyos baleset történt a Bethlen- és Pulszky-utca sarkán. Egy száguldó kerékpáros elütötte az úton csendesen áthaladó Moharos Józsefné Kar-utcai lakost, aki elesett az összeütközés alkalmával és bal alsó lábán súlyos horzsolts és zúzott sérüléseket szenvedett. A nyomozás megindult a kerékpáros kézrekerítésére.

Debrecen város népmozgalmi adatai. Dr. Gaertner István tisztifőorvos Debrecen város közigazgatási bizottsági ülésén az alábbi jelentésben ismertette a város múlt hónapi egészségügyi helyzetét és népmozgalmi adatait: Február hónapban 88 debreceni házasság kötött. Elvesszületések száma 164, halálozások száma pedig 137 volt. — Természetes szaporodás ennek megfelelően 27. Az 1 éven alul elhaltak száma 11, amely az elvesszületések 6,7 százaléka. Hevenyfertőző betegségekben 2 egyén halt meg, amely 10.000 lakosra számítva 1,93 százalékos arányszámot mutat. Gümőkór halálozás 18, rák halálozás 11, szív és érbetegségben pedig 27 egyén halt meg. Hevenyfertőző betegségek közül kanyaró jelentkezett nagyobb számban. Hastífusz megbetegedés 3 esetben észleltetett, a szűk-séges övintézkedés minden esetben megtörtént. Január hónapban közigyógyoszerellátásra (szegénybetegek gyógyoszerellátására) kiadott összeg 3276,43 pengő volt.

Hazaérkezett dr. Révész Imre püspök. Dr. Révész Imre püspök, aki az Országos Református Zsinaton volt részt Budapesten, az elmúlt héten, majd a zsinat befejezése után hitogatót tett Győrött. Pápán és Pannonhelmán, hétfőn visszaérkezett Debrecenbe és kedden már át is vette hivatalát.

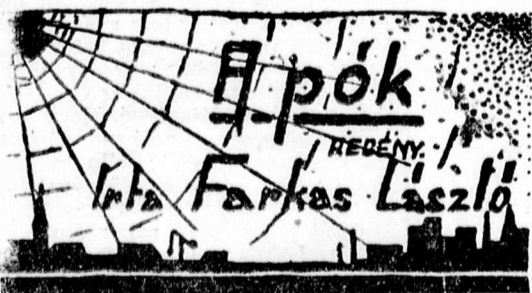
Ülést tartott az egyház gazdasági bizottsága. Kedden délután 6 órakor a debreceni református egyház gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen az egyház folyó ügyeit tárgyalta.

EZÜST RÓKÁBAN LEGSZEBBET, LEGOLCSÓBBAT ADJA ILYÉS SZÜCS, PIAC-UTCA 42. SZ. (udvarban).

Új német nyelvtanfolyam a Kollégiumban. A nagy érdeklődéskövetkeztében dr. Heybey Wolfgang német lektor a rendes tanfolyamokon kívül egy esti tanfolyamot is rendez olyanok számára, akik a délutáni órákban nem érnek rá. A tanfolyamra jelentkezni lehet a német könyvkiállításon délután 4 órától a Déri Múzeumban. Az órák péntek este 7 órakor kezdődnek.

(x) Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT” használjon. hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszerár. Debrecen, Szent Anna-utca 64.

Névnappmegváltás a „Magyar a magyarért” akcióra. A vámospécsi ref. tanítótisztület már a múlt év október hó 25-én határozatilag kimondta, hogy mindaddig, míg elszakított magyar testvéreink idegen járom alatt kénytelenek szenvedni, névnapot nem rendeznek a névnapmegváltás címén ki-ki tehetségéhez képest bizonyos összeget juttat a „Magyar a magyarért” akcióra. — Felhívást bocsátottak ki és csatlakozásra hívták a többi vámospécsi tisztviselő társakat, akik kevés kivétellel csatlakoztak a mozgalomhoz. Mai napon vitéz Dobos Sándor ig. tanító névnapmegváltás című 20 pengőt, Elek Sándor ref. tanító pedig 5 pengőt küldött a főispán úrhoz a „Magyar a magyarért” akció támogatására. Nemes eszelekedetük legyen követésre méltó.

Attól kezdve alig bírta markolni a villát. Minden kéve újabb és újabb égető, tüzes fájdalmat jelentett...

Aztán a karjából szalad ki az erő. Hiába, nem volt hozzá szokva a folytonos erős munkához. Az egymás után repülő kéve úgy kiszívta izmaiból a lendületet, mint ahogy a szik kiszívja a földből az életerőt.

A nap is kegyetlen tékozlással nyilazta a földre perzselő sugarait. Lassanként úgy érezte, hogy máglyává lobban a kazal... Patakokban ömlött leslein az izzadság...

— Egy-kettő... egy-kettő...

Tüzes karikák vágtagztak a szemé előtt... Seregve-forogva jöttek felé... felkapták az előtte hajladozó leány alakját és megpörgették a levegőben... aztán nagyot kavardott a gép... a kazal...

Megtántorodott... Gúnyos nevetés kajánkodott a háta mögött... Tétován fordult vissza s a bikanyakú legény kárörvendő arca sunyított feléje...

— Talán nem bírja már a fiatalúr? Laci magáralálva egyenesedett fel. Mintha valami frissen buggyant erőpatak szaladt volna végig az izmaiban...

— Azt hiszi? — nevetett széleset Laci. — Birom még én... Még magát is bele tudnám innen hajítani a dobba...

A legény vörösödve vágta le a fejét s még nagyobb erővel dobálta Laci felé a kévkét...

De azért szörnyű nap volt. Alig várta, hogy az este jöttével letehesse markából a kintző fogású villát. A vacsora sem kellett, csak végigestelt a fekvőhelyén s kiszaladt agyából az öntudat.

Hajnaltól újra alig bírt kiegyenesedni. Minden izma úgy kimeredt, mintha kövé keményedett volna. A két marka meg tüzelt, mint az eleven parázs.

Ezen a napon rudashordó volt, de az hitte, sohase lesz vége az első pár órának. Amíg a test újra hozzátörődik a munkához. De mikor ezen túl volt és az izmai újra erőre kaptak, szinte játszva vitte a magasra tornyozott rudasokat a szalmakazalra.

Tíz órára járhatott az idő, mikor az első ember odakiáltott a rudashordókhoz:

— Mázsálni, emberek!

Öt zsák a mázsára, aztán fel a szekerre...

Aztán újra öt zsák.

Laci állott a zsák elé.

— Adják fel nekem! — s odatartotta a vállát.

Egy ember a csücskénél, másik a szájánál markolta meg a tele zsákot, hogy egy mozdulattal fellelendítsék a zsákotó vállára.

Ezt is érteni kell, mert ha nem a nyak és a váll tövére, hanem a váll hegyére teszik rá a súlyos zsákot, ember legyen a talpán, hogy bele ne roppanjon a dereka. Akkor pedig nem zsákol tovább.

Az, amelyik a zsák csücskét fogta meg, a bikanyakú legény volt. Ahogy lehajolt a zsákért, észrevélenül odavágott a szemével ahhoz, aki a zsák száját markolta.

Aztán lendült a tele zsák, Laci alálépett, de a következő pillanatban olyat roppant a dereka, hogy majd összerogyott... A zsákot a váll hegyére ejtették rá...

Mintha tüzes kés vágott volna a gerincébe... Pillanatra elsötétült előtte minden... megtántorodott... mindjárt összecsapkált a dereka... a két lába...

A gúnyos röhögés újra felécsapott... de mintha nagyon messziről jönne... mintha víz alatt hallaná...

De aztán lassan... kínos pillanatok rémségesen hosszú ideje alatt kiegyenesedett... A zsák még mindig a vállán volt... Elindult a máglá felé, ahova a megmázsált búzát rakták s legördítette a válláról a zsákot...

Mintha égig erő szikla csúszott volna le róla...

Kicsit megmozgatta a derekát... kinyújtotta a két karját... nem szólt egy szót sem... lassú lépésekkel visszament a mázsához... az emberek sunyin, félrehúzódva lesték minden mozdulatát... felemelte a jobb karját és egyetlen ütessel úgy orrtövére vágta a bikanyakú legényt, hogy keresztülvágódott a mázsán.

(Folytatjuk.)

SPORTHIRMONDÓ

Markos gyengélkedik a Boeskyban, A Boesky Debrecenben élő játékosai kedden délután Palotás István vezetésével kondícióedzést tartottak. Az edzésen egyedül Markos Imre nem vett részt, mert meghűlt. Markos játéka a Szeged ellen már lehet számítani. Hír szerint Sándor kiadása is megérkezik a héten és a Szeged ellen is játszik.

Kézi csak zúzódtat szenvedett Percecsen. A DVSC-NBB. csapata Keviczky Rudolf edző vezetésével kedden délután a Diószegi-úti sporttelepen tartotta kondícióedzését, amelyen Szabó és Kézi kivételével mindenki megjelent. Szabó sérülése már javul és a Szentlőrinc ellen valószínűleg játszani is fog Kézi Percecsen szerencsére nem bordatörést, hanem zúzódtat szenvedett.

A DTE és DEAC ifjúsági tornászai Budapestre utaznak. Vasárnap rendezik meg Budapestben az országos ifjúsági tornászversenyt. A versenyen részt vesznek a DTE és DEAC tornászai is. A debreceni tornászoknak nagy esélye van az első hely megnyerésére.

Elmaradt a KLASZ tanácsulése. A Keletmagyarországi Labdarúgó Alsóvezetőség tanácsulését kedden este kellett volna megtartani, de elhalasztották, mert Ferenczy Károly elnök megbetegedett. A tanácsulést valószínűleg a jövő héten tartják meg, amikor a Felvidék visszacsatlásával kapcsolatban a keleti kerülethez került csapatok beosztásával foglalkoznak.

A DTE ökölvívói levonultak Egerben. Vasárnap a DTE ökölvívói Egerben indultak. Hír szerint azonban az egri bírők a DTE versenyzőit lepontozták és a betédként lepontozás után a DTE versenyzőit visszavonultak a további küzdelemtől. A versenyt a Kassai AC nyerte. 2. Eger, 3. Budapesti Posztóüzem, 4. Özd.

Hármas bajnoki mérkőzés a Diószegi-úti sporttelepen. Vasárnap a Boesky által lebonyolított mérkőzés színhelye lesz a Diószegi-úti sporttelepen. 11 órakor a DVSC II. játszik az NYVSC csapatával, háromnegyed 1 órai kezdettel DVSC ifjúsági—Szeged vasutas ifjúsági vasutasbajnoki mérkőzésre kerül sor. Fél 3 órakor a DVSC NBB. csapata játszik bajnoki mérkőzést a Szentlőrinc ellen.

Országos viszonylatban is első helyen állnak a debreceni tornászok. Vasárnap Budapestben válogató verseny volt, amelyen összesen 27 tornász indult. Debrecenből hat tornász indult a versenyen. Magyarország első helyen végzett. Hajdu-Bihar 10. Bot György, 10. Kleves, 11. Vermes, Tóth is az első három között lett volna, ha meg nem sérül. Így Szabó nélkül a hat debreceni tornász az első 11 között volt.

Délután játszóak le a DEAC—PMÁV mérkőzést. A DEAC csapata vasárnap délután 10 órai kezdettel játszotta le a PMÁV elleni mérkőzést az egyetemi pályán.

A DEAC és DGASE atlétáinak gyakorlást órai szintű keddi, csütörtök és szombaton kedvező idő esetén délután 3 óráig az egyetemi sporttelepen, kedvezőtlen idő esetén pedig délután 6 óráig az egyetemi tornacsarnokban, ezenkívül kedvező idő esetén még vasárnap délután 10-től 11-ig az egyetemi sporttelepen lesznek megtartva. — Vitéz Hadházy Dezső egyetemi és akadémiai testnevelési tanár.

KELETI AMATŐRBÁJNOKSÁG I. OSZT.

1. NYVSC	11	6	2	3	39:16	14
2. NYKISE	10	6	2	2	25:9	14
3. DEAC	10	7	—	3	19:17	14
4. NYTVE	8	5	3	—	23:9	13
5. PMÁV	7	5	2	—	12:8	12
6. MVTE	10	6	—	4	21:19	12
8. DVSC II.	8	4	2	2	19:12	8
9. KMOVE	8	2	1	5	8:16	5
10. DMTE	10	1	2	7	10:41	4
11. Báthory SE	8	1	1	6	11:25	3
12. KKLE	7	—	2	5	11:17	2
13. BUSE*	12	2	—	10	7:26	4

* BUSE visszalépett.

FIZESSEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

SZÍNHÁZ

„Egy politikám van: játszani” -- mondja Rózsahgyi Kálmán

Debreceni tartózkodása alkalmával felkerestük Rózsahgyi Kálmánt. A kávéházban találtuk meg, ahol éppen teázott. A teacsozra mellé kikészítette egyik pipáját, a másikkól pedig derős füstkarikákat pöfékelt. A kávéház közönsége tiszteltjes pillantásokat vetett a kítűnő művész felé, aki jóvalás nyugalommal szemlélte a körülötte nyüzsgő életet.

— Nagyon jól érzem itt magam — volt az első szava. — Úgy tetszik, mintha hazajöttem volna, hiszen fiatal koromban innen indultam el. Debrecennek szinte minden házához emlék fűz.

Megkértük Rózsahgyi Kálmánt, beszéljen ezekről az emlékekről.

— Nem tudok én arról beszélni, édes öcsém! Csak a lelkemben élnek, de nem lehet szavakba önteni. Inkább kérdezz valamit. Csak poltikát ne. Az nem színeznék való. Nekem egész életemben csak egy politikám volt: játszottam, játszom és játszani akarok! A régi időről csak annyit mondhatok, hogy bizony megváltozott azóta a színész élet. Egészen más. Főleg a rohanó tempó, melyet a film, a rádió megkövetel a színházról

is. Régen sokáig játszottunk egy darabot, ma bizony nagyon sokat kell tanulni.

— Szeretem a magyar filmet, bár bizonyos konkurrenciát jelent a színháznak. De hála Istennek, örvedetesen fejlődik, hatalmas tempóval és nagy lépésekkel halad a művészi tökéletesség felé.

Megkérdeztük, melyik a legkedvesebb szerepe.

— Mindegyik. Minden nap azt szeretem legjobban, amit éppen aznap este játszom. Szeretem az új darabokat is, bár ezek között nincs olyan maradandó szerep, mint a régié.

— Nagy szórakozás számomra a vendégszerelés. Új környezetben, új emberek között játszani: ez mindig élmény, újdonság a színész számára, amit szívesen csinál. És hát — meglát csak ide lyukadunk ki — különös örömmel jöttem ide, az én második hazámba. Bár már nem sok embert ismerek: néhány öregembert, öregasszonyt, de kedves nekem az új generáció is, mert abban a városban nőtt fel, ahol én a legszebb évelmet töltöttem. (—r.)

A vén gazember

(Rózsahgyi Kálmán vendégjátéka a Csokonai Színházban)

Több, mint tíz évvel ezelőtt indult el hódító útjára Mikszáth Kálmán örökértékű regényéből, A Vén gazemberből Harcsányi Zsolt által mesteri tollal átdolgozott színmű, amely azóta is ünnepi műsora mindenkor a Nemzeti Színháznak. A főszerepben már legelőször is Rózsahgyi Kálmán hódította meg a magyar közönséget Borly Gáspár pompás szerepében. A debreceni előadás, amely csaknem zsúfolt ház mellett folyt le, ezúttal is átütő sikere volt Rózsahgyi Kálmán maradéktalan művészetének. Olyan tökéletes ösztinteséggel, beleéltséggel és igazsággal játszotta meg a „vén gazembert”, hogy az első felvonás után tomboló lelkesedéssel ünnepelte a közönség és vastapsot kapott a magyar színművészet egyik legkiválóbb reprezentánsa: Rózsahgyi Kálmán. A második felvonásban viszont könnyeztetni tudott remek játékaival. Partnerai közül ki kell emelnünk elsősorban is Halassy Marikát, aki mint Perkálné ezúttal is számtalan jelenésében nyiltszíni tapsot kapott. Igazán művészi játékot produkált. Mária szerepében jó volt Somlay Julia, míg Inokay Gottfridet Mányai Lajos alakította élethűen. Borly Lászlót Bálint György játszotta intelligensen. (—)

OLASZ JÁNOS FELLEPESET MEGTILTOTTA A SZÍNMŰVÉSZETI KAMARA

Mára van kitérve a Csokonai-színházban Rózsahgyi Kálmán és

Olasz János fellépésével a „Süt a nap”. Tegnap este értesítést kapott Horváth Árpád szingagató, hogy Olasz János ma este nem léphet fel Debrecenben, mert nem kamarai tag.

Igy Rózsahgyi Kálmán mellett Kamarás Gyula játszik aki ugyanazt a szerepet már többször nagy sikerrel alakította.

A színházi iroda jelenti: **LEGNAGYOBB SIKER LESZ MA** a Csokonai-színházban a prömierbérlet 20. számban színrekerülő

Süt a nap

előadásán, amelyen fellép **RÓZSAHEGYI KÁLMÁN** mellett Kamarás Gyula is. Páratlan alakításukban gyönyörködhetik a közönség.

Csütörtökön nagy színházi élmény!

Neményi Lili

tüneményes hangú énekesnő lép fel a

JULIA

című kítűnő operettben. **KETTEN EGY JEGGYEL.**

30%-os kedvezményt élvez a színházban, aki szelvényt kér a földszinti titkári irodában. Minden harmadik jegy ingyenbe esik!

Közgazdaság

Debrecen határában igen kedvező az időjárás az őszi vetések fejlődésére

Brokés Rezső gazdasági főtanácsos, a gazdasági felügyelőség vezetője Debrecen város közigazgatási bizottsági ülésén a következőkben terjesztette elő Debrecen februári mezőgazdasági állapotát:

Február folyamán szokatlanul enyhe, szinte tavaszias időjárás uralkodott, csupán néhány éjjel volt fagy. Ez utóbbi következtében a nappali meleg időjárás során kisebb mértékű felfagyás mutatkozik egyes helyeken az őszi búzavetésekben. Komoly kárrol azonban ezideig beszélni nem lehet.

A fokozatosan elolvadt hó után vízállások, illetve víznyomások számottevő mértékben még a szikes földeken sem maradtak vissza és így az őszi vetések állása, — jó telés után — kedvezőnek mondható.

Az enyhe időjárás következtében az őszi vetések fejlődése megindult. Kivált a búzavetéseknel érzeteli hatását az enyhe időjárás.

A külső mezőgazdasági munkák általánosan megkezdődtek, a tavaszi szántás és boronálás csaknem mindenütt folyik, — helyenként a korai termények vetése is megke-

dődött. — A mesterséges évelő takarmányok, valamint a rét és legelő ugyancsak zöldülnek az enyhe idő hatására. A takarmány készlet a jószág teljes kitellettetéséhez elegendő lesz.

A gabona-árak lényegesebb változást nem szenvedtek, viszont az állatárak csökkenő irányzata illetve az árak lemorzsolódása tovább tart.

A debrecen-hortobágyi bikatelepen február 23-án megtartott szokásos bika árverése nem váltotta be a gazdáknak hozzáfűzött reményeit, mert az eladásra kínált 51 bika közül csak 31 talált vevőt, 903 pengő-átlagáron. Csupán egyes kiváló bikák voltak azok, amelyek magas árat értek el, így 1715, 1450, 1270 pengős áron kelt el az a 3 bika, melyek az országos tenyészállat kiállításán a debreceni magyar szarvasmarhatenyésztést fogják reprezentálni.

A jelentést a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

A KÉSZÁRUPIACON TOVÁBB DRAGUL A TENGERI

A készárupiac irányzata változatlanul szilárd és főleg a kukoricapiac élénk. Itt a magas árak jobb kínálatot eredményeztek, a forgalom 2400 métermázsa volt, az erős kereslet miatt a kukorica ma is újabb 20 fillérel drágult. 10—15 fillérel javult a búza ára is.

Búza: tiszavidéki, fejérmegyei 77 kg-os 20.25—20.40, 78 kg-os 20.45—20.60, 79 kg-os 20.65—20.80, 80 kg-os 20.75—20.90.

Rozs: pestvidéki 13.90—14.10, más származású 14.00—14.25

Takarmányárpa: elsőrendű 16.10—16.40, középmínőségű 15.90—16.10.

Zab: elsőrendű 20.00—20.15, középmínőségű 19.90—20.00.

Tengeri: tiszántúli 15.00—15.10.

Ferencvárosi sertésvásár. A keddi ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 213 darab. A vásári állományból angol húsertés 189 darab. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on alul kivételesen 98, szédettsértés I. 90—92, II. 85—88, III. 74—83, angol tőkesertés 94, exportzsír márkázott 150 fillér kg-ként.

Debreceni állatvásár. Felhajtás szarvasmarha 963, eladás 620. Felhajtás ló 388, eladás 111. Árak elsőlyú kilogrammonként: Vágómarha jóminőségű 40—46, közepes 32—40, silány 24—32, borjú 56—78, növendék marha 37—46, tinó, ökr 50—62 fillér, fejős tehén 234—450 P, vágó ló 70—140 P, silány igásló 70—165 P, közepes igásló 170—280 P, jó igásló 280—400 P, kocsló 400 P és felül. Irányzat: élénkülő.

MOZGÓKÉPES

Mozi műsor

Hungária: Fehérvári huszárok. Vigaszínház: Bors István.

Szerdán: 5, 7, 9 órakor!
CSAK FELNŐTTEKNEK!
SZERELEM VÁDLOTTJA.
Megelőzi: Farm hőse.

Isko'arvosi és egészségtanári tanfolyam

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 26.636/1939. IV. sz. rendelete alapján 1939 március hó 16-án a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem közegészségtani intézetében iskolaorvosi és egészségtanári tanfolyam kezdődik. A tanfolyam vezetője: dr. Jeney Endre egyetemi ny. r. tanár. A tanfolyamra személyesen, vagy írásban 1939 március 13-ig lehet jelentkezni a tanfolyam vezetőségénél, egyetemi közegészségtani intézet, Debrecen, klinikai telep. A jelentkezők felvételi írásbeli kérvényei-

ket az orvostudományi kar a I. dékán-jához dr. Kreiker Aladár egyetemi ny. r. tanárhoz címezve nyújthatják be a közegészségügyi intézetben. A kérvényeket postán is el lehet küldeni. A kérvényhez születési anyakönyvi kivonat, orvosdoktori oklevél, eddigi esetleges szakképesítési és működési bizonyítványok mellékelendők. A felvételtől a minisztérium által kijelölt bizottság dönt. A tanfolyam felvett hallgatói jelentkezésük alkalmával, legkésőbb március hó 16-ig az orvostudományi kar pénztárába 80 P tandíjjal és vizsgadíjjal és 5 P nyomtatványdíjjal tartoznak befizetni. A tanfolyam előadásai általában délután 4—8 óráig lesznek. A tanfolyam részletes tanrendje a jelentkezéskor átvehető. A tanfolyam befejezésével a jelölt vizsgálatra bocsáthatnak, amely szóbeli vizsgából és próbaelődásból áll. Aki a szóbeli vizsgán nem felel

meg, próbaelődást tarthat, csak pótvizsga után. Azok az orvosdoktorok, akiknek népi iskolai iskolaorvosi képesítésük van, a tanfolyam egyes tárgyait hallgatása alól felmentetnek és külön egészségügyi tanári pótképesítést nyernek. Ilyenek számára a tanfolyam díja 50 P. A tanfolyam március 16-án délután 4—5 óráig tartandó jelentkezéssel kezdődik és május 15-ig tart. A képesítendő vizsgák május 16-án, illetőleg 17-én lesznek. A képesített jelöltek „Képesített iskolaorvos és egészségügyi tanár” címet viselhetik.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ugyvezető igazgató:
Dr. Kölya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

LEVELÉZÉS

„Garantáltan tiszta”,
Allami „tisztviselő” jel-
igés leveleket kérjük át-
venni a kiadóhivatalunk-
ban.

Betöltendő állás NŐKNEK

Hungária-filmszínház
bufféjébe jömegjelenésű
intelligens leány kiszol-
gálatónak felvétetik.
1449

HAZTARTASI- ALKALMAZOTT

Főzéshez értő,
rendszerítő bejárónő
keresek (szobalány mel-
lé) jó bizonyítványokkal,
azonnali belépésre. Tele-
ki-utca 63. Kapu alatt
jobbra. 1487

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal
butorozott szoba kiadó.
Kertszékek eladók. Rol-
hermere 21. 1481

Különbejárattal
utcai butorozott szoba
15-re kiadó. Simonffy-u.
46. sz. 1489

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két-
és háromszobás, parket-
tás, fürdőszobás, gáz- és
villannyal ellátott önálló
villalaks Poroszlay-út
26. alatt május 1-re ki-
adó. Érdeklődni Tóth és
Sebestyén Rt.-nál, Fürdő-
utca 2. 1664

Két szoba,
előszoba, fürdőszobás,
parkettes lakás kiadó. —
Nap-u. 5. 1416

2-szobás
konyhás udvari lakás
május hó 1-re kiadó. —
Megtérülhet d. e. 11-16l
12 óráig. Czegléd-u. 8.
1450

Nemzeti szinü és egyesületi zászlók, gyász lobogók minden méretben Petrikné

Szent Anna-u. 5. szám

Két szoba
rendelőnek, irodának, —
vagy csak garzonnak ki-
adó azonnal. Csapó-u. 10
az emeleten Értekezni az
udvari lakásban 1479

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Kiadó
május elsejére kétrend-
béli elsőemeleti 4-szobás
lakás. Csapó-utca 21. sz.
Ertekezni Horváth fel-
ügyelőnél. — Helyviselt
Igazgatósága. 1553

4-szobás
emeleti, 5-szobás föld-
szinti utcai lakás kiadó
május 1-re. Kossuth u.
22. 1468

Emeleti
és utcai modern három-
szobás lakások május
1-re kiadók. József király
herceg-u. 7. 1818

4 szoba,
elő-, fürdő-, cselédszoba-
bideg, meleg víz (autó-
gajzer), külön udvar,
május 1-re kiadó Magoss
György-tér 16. 1941

Kiadó négyszobás lakás.
Szt. Anna-u. 29. sz.
házban egyrendbéli négy-
szobás komfortos lakás
külön kerttel május 1-15l
kiadó. Értekezni lehet a
hivatalos órák alatt a vá-
rosháza 37. szobában. 1599

AJANLAT

Legszébb
lavaszi újdonságokat leg-
olcsóbban beszerezheti
gyári maradványokból dr.
Révész Gézánnánál, Hau-
gya-udvarban. 1403

Méhkaptárak,
42-es újrandszerű kaptá-
rok olcsón eladó. Csapó-
kert, Magyar. 1491

Szárz
főlg- és akátuskó ház-
hoz szállítva mázsámként
2.90. Akákaró olcsón el-
adó. Kovács fakereskedő.
Szent Anna 36. 315—1480

Pénzt adok
használt bútorért, zálog-
jegyért, varrógépért, iro-
daberendezésért, min-
denféle ingóságokért. —
Csapó-utca tizenhat. Hi-
vásra házhoz jövök.

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos
gondozását vállalom. —
Cím: „Tisztviselőcsalád”
jeligére a kiadóba kérek

Korrepetál
középkorúakat, magán-
vizsgára is előkészít min-
den tárgyból. Modern
nyelvekből speciális mód-
szerekkel okl. ref. telkész.
Cím: Benkő, Herceg-u.
6 Vargakert

Grafologusnő
problémáit megoldja, —
ügyeiben felvilágosít. —
Fogad Széchenyi 43. 1158

KISKERESKEDŐI
hítelkező a Belvárosi
Takarék-pénztár R. F.
debreceni fiókjánál, Fe-
rene József-út 53. 1166

Víz-
és gázvezetéket készít és
javít Molnár szerelő. Csa-
pó-u. 49. Költségtérés díj-
talan. 316—1301

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

1 szoba
előszobás főbérleti lakás
keresek központban. Cí-
met a kiadóhivatalba ké-
rem leadni. 1167

PÉNZ

Pénzt,
privát pénzt kölcsön ki-
adó ügyfelem ingatlanra
tízezer pengőt is. Pataky,
Péterfia 53. 1168

TÁRS

Butorozott
szobába megbízható, in-
telligens szobatársat ke-
resek. Kigyó-u. 27. Ke-
tesztépilet 1689

OKTATÁS

Magántanítást
vállal középiskolai, la-
nár, Kossuth-utca 61.
fdsz. 4. 1361

Mérlegképes
könyvelővé díjmentesen
kiképezem. „Munka elle-
nében” jeligére. 1474

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

Személyautó
négyüléses, keveset hasz-
nált, eladó. Piac-u. 85.
Butorüzletben. 1492

**Ertékes
és jövedelmező
ház közvetlen
a vasút közelé-
ben minden el-
ogadható árér-
eladó.
Teleki-u. 104.**

ELADÓ HÁZ

ELADÓ
Budai Ezzalás utca 51.
számú 2-szobás, előszó-
bás kényelmes családi
ház. 744

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb
szekrény ugyancsak már-
vánnyal eladó. Csapó-u.
10 az udvarban 1770

Használt motók
és motorkerékpárok al-
kalmi áron eladók. DKW
képviselet, Széchenyi-ut-
ca 24. sz.

Eladó
új adómentes ház 2 szo-
ba, mellékhelyiség, 178
□-öl kert, nagy termő
gyümölcsös. 1019

ÜZLET-MŰHELY RAKTAR

Kiadó
városi üzlethelyiség. A
Simonffy u. 2. sz. bérház-
ban két rendbeli üzlethel-
yiség május hó 1-16l ki-
adó. A Szent Anna u. 10
—12. sz. bérházban egy
rendbeli üzlethelyiség má-
jus hó 1-16l kiadó. Érte-
kezni lehet a hivatalos
órák alatt. Városháza 37.
szobában. 1398

HANGSZER

Eladó
egy feles hegedű. Arany
János-utca 47. keresz-
túlet. 1328

ELADÓ ÁLLATOK

Eltételezés miatt
7 drb. „Csabai” Angora
fajnyúl nagyon olcsón,
ketrecekkel eladó. Meg-
tekinthető Veress-u. 21.
5. ajtó. 1678

ELADÓ INGOSÁG

Íróasztal,
szép, nagyméretű, eladó.
Széchenyi-u. 33. 1490

Eladó
négyméteres, jókarban
lévő tengerigöré. Nógrádi
Mátyás-u. 22. sz. Városi
farkatár mellett. 1168

Eladó
egy nagy tükör asztallal
és konyhai üvegszekrény
Kétmalom-u. 10. 4. ajtó.
1020

KÜLÖNFÉLE

Szlovenszkői
híres magyar íróktól 10
kötetes sorozat, diszkö-
tésben, teljesen új, kifő-
gástanul állapotban, fél-
éren eladó. Nógrádi Má-
tyás-u. 22. sz. Városi fa-
raktár. 1481

Kisebbségek
tizedesmérleget, permete-
zőgépet, vagy egytenkű
hordót, keresek megvé-
telre, Springer foto-, pa-
pirüzlete. 1479

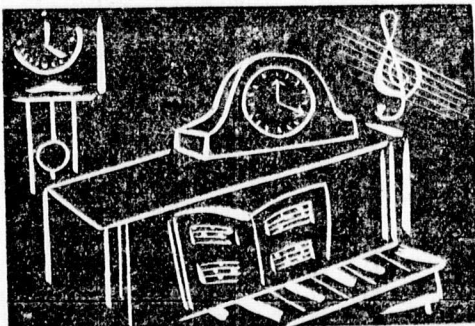
Eladó
1 drb. jóállapotban lévő
székálya. Piac-u. 49.
II. udvar, I. em. 1336

Egy
csaknem új szmoking el-
adó. Cím a kiadóban. 1132

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lap-
kiadóvállalat Rt. műinte-
zetének kőrforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor.

1 kg. édes narancs	6
1 kg. fehér narancs	80
1 kg. Jaffa narancs	80
1 kg. Olasz vérnarancs	96
Konzervek, jampek, cukorka, esokoládé, teasütemény, sajt-vaj nagy választékban:	
Gödény csemege üzlet	
7. Széchenyi utca melletti. Tel.: 17-61	

Ha megunt a zongoráját, S a nagy zenélő óráját:

S ha más hangszert akar venni: Jöjjen hozzánk meghirdetni!

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld
apróhirdetése biztos eredményt hoz!

BUTOR

Íróasztalok,
díofa fényezett eladók
Bákóczy-utca 13. sz. Bá-
lnt. 321—1121

KERESLET

Lakberuházással
családi házat keresek
megvételre. Ajánlatokat
„Allami tisztviselő” jel-
igére kiadóba kérek. 319

Terményszák
nevemmel ellátott kínai
van, e héten esütörtök-
Kossuth utca 54. számmal
adja be, mert indult szem-
élytel feljelentem. Jón-
István. 1114

Sámsoni-út 79. sz.
adómentes ház, gyümöl-
csös eladó. Bővebbet dr.
Varga Lajos ügyvédnél.
Piac 42. 1488

Családi ház
18 évig még adómentes.
448 négyszögöl telken
szőlő és gyümölcsösrel.
2 nagy szoba, előszoba,
konyha, speiz és padló-
járóval, alapincézve, jó-
vízű kúttal, részben teher
átvételéssel eladó. Gróf
Vecsey-utca 13. szám.
Homokkert 243

Forgalmas helyen,
a nagyalomás mellett,
Kecses-utca 16. számú ház
három lakással és üzlet-
helyiséggel lakással, mely
kozmónak vagy vendég-
lőnek igen alkalmas, vil-
lany, vízvezeték van, —
keves pénzért megvehető.
Az üzlethelyiség kozsmó-
nak kiadó. 369